

294.313

น951พ

ประวัติศึกษา ญูลล.
นพระสังฆราชูปถัมภ์

ในการพระราชทานเพลิงศพ
พระครูนาควัชราร (วิชัย ปสนุโน)

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๔

มูลนิธิปริยัติศึกษา จุฬาล.
ในพระสังฆราชูปถัมภ์

ในการพระราชทานเพลิงศพ
พระครูนาควัชราร (วิชัย ปสนฺโน)

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๔

เลขหมู่ 2๑๔.313

ช ๑๕๗ พ

เลขทะเบียน 015407

พิมพ์ที่ : บริษัท วชรินทร์การพิมพ์ จำกัด

๓๕๐ ถนนพระสุเมรุ ใกล้สี่แยกวันชาติ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๘๑- ๒๑๕๓, ๒๘๑- ๒๒๐๕ พ.ศ. ๒๕๓๔

ตราสาร
มูลนิธิปริยัติศึกษา ญสส.
ในพระสังฆราชูปถัมภ์
ฉบับที่ 1 พุทธศักราช 2534
หมวดที่ 1

ชื่อ เครื่องหมายและสำนักงานที่ตั้ง

ข้อ 1 มูลนิธินี้ชื่อว่า มูลนิธิปริยัติศึกษา ญสส. ในพระสังฆราชูปถัมภ์

ข้อ 2 เครื่องหมายของมูลนิธินี้คือ พระนามย่อ ญสส. ภายใต้เศวตฉัตรอยู่เหนือช้าง 2 เชือกและข้อความ มูลนิธิปริยัติศึกษา ญสส. ในพระสังฆราชูปถัมภ์

ชื่อย่อ ปศส.

ภาษาอังกฤษว่า PARIYATTISUKSA NSS.

Foundation

ชื่อย่อ P.S.F.

ข้อ 3 สำนักงานที่ตั้งของมูลนิธิตั้งอยู่ที่ 241 ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร. 280- 0200. โทรสาร 280- 0200

หมวดที่ ๒

วัตถุประสงค์

ข้อ ๔ วัตถุประสงค์ของมูลนิธินี้ คือ

- ๔.๑ เพื่อส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมสำหรับพระภิกษุสามเณร และเยาวชน
- ๔.๒ เพื่อเป็นทุนส่งเสริมการศึกษาวิชาการที่ไม่ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับของมหาเถรสมาคม สำหรับพระภิกษุสามเณรที่ทำคุณประโยชน์แก่สำนักเรียน
- ๔.๓ เพื่อการรักษาพยาบาล (กิลานเภสัช)
- ๔.๔ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- ๔.๕ เพื่อการสงเคราะห์
- ๔.๖ เพื่อการบูรณะซ่อมแซมอาคารสำนักเรียนวัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง) จังหวัดกำแพงเพชร
- ๔.๗ ดำเนินงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อการสาธารณะประโยชน์
- ๔.๘ ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

หมวดที่ ๓

ทุนทรัพย์ ทรัพย์สิน และการได้มาซึ่งทรัพย์สิน

ข้อ ๕ ทรัพย์สินของมูลนิธิมีทุนเริ่มแรกคือ เงินสดจำนวน
/- .4,000,000.- / (สี่ล้านบาทถ้วน)

ข้อ ๖ มูลนิธิอาจได้มาซึ่งทรัพย์สินเพิ่มโดยวิธีต่อไปนี้

- ๖.๑ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้โดยพินัยกรรมหรือนิติ-

กรรมอื่น ๆ โดยมีได้มีเงื่อนไขผูกพันให้มูลนิธิต้อง
รับผิดชอบในหนี้สินหรือภาระติดพันอื่นใด

6.2 เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้

หมวดที่ 4

คุณสมบัติ และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

ข้อ 7 กรรมการของมูลนิธิต้องมีคุณสมบัติดังนี้

7.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

7.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ หรือ
เสมือนไร้ความสามารถ

7.3 ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่จะได้กระทำ
โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 8 กรรมการของมูลนิธิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

8.1 ถึงคราวออกตามวาระ

8.2 ตายหรือลาออก

8.3 ขาดคุณสมบัติตามตราสารข้อ 7

8.4 เป็นผู้มีความประพฤติและปฏิบัติตนเป็นที่เสื่อมเสีย
และกรรมการมูลนิธิมีมติให้ออก โดยมีคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการมูลนิธิ

หมวดที่ 5

การดำเนินงานของคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 9 มูลนิธินี้ดำเนินการโดยคณะกรรมการมูลนิธิมีจำนวนไม่
น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 21 คน และให้มีที่ปรึกษาเป็น

- บรรพชิตธรรมยุต ไม่น้อยกว่า 9 รูป แต่ไม่เกิน 21 รูป
- ข้อ 10 ในวาระเริ่มแรกได้คณะกรรมการผู้เริ่มเปลี่ยนแปลงตรา-
สารมูลนิธิ เป็นผู้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของ
มูลนิธิขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการมูลนิธิ
รองประธานกรรมการมูลนิธิ เลขานุการมูลนิธิ เภรัณยูภิก
และกรรมการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร
- ข้อ 11 วิธีเลือกตั้งกรรมการมูลนิธิให้ปฏิบัติดังนี้
ให้คณะกรรมการมูลนิธิชุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ เลือกตั้ง
ประธานกรรมการมูลนิธิ และกรรมการอื่น ๆ ตามจำนวน
ที่เห็นสมควรตามตราสาร
- ข้อ 12 กรรมการดำเนินงานมูลนิธิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี
- ข้อ 13 เพื่อให้การดำเนินงานของมูลนิธิได้เป็นไปโดยติดต่อกัน
เมื่อคณะกรรมการดำเนินงานของมูลนิธิได้ปฏิบัติหน้าที่
ครบ 2 ปี ให้มีการจับสลากออกไปหนึ่งในสองของจำนวน
กรรมการมูลนิธิที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินงานของ
มูลนิธิครั้งแรก
- ข้อ 14 การเลือกตั้งคณะกรรมการมูลนิธิ ให้ถือเสียงข้างมาก
ของที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเป็นมติของที่ประชุม
- ข้อ 15 กรรมการมูลนิธิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือโดยการ
จับสลากในวาระแรก อาจได้รับเลือกเข้าเป็นกรรมการมูลนิธิ
ได้อีก
- ข้อ 16 ถ้าตำแหน่งกรรมการมูลนิธิว่างลง ให้คณะกรรมการมูลนิธิ
ที่เหลืออยู่ตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการมูลนิธิแทนตำแหน่ง

ที่ว่าง กรรมการมูลนิธิที่ได้รับการตั้งชื่ออยู่ในตำแหน่ง
เท่าวาระของผู้ที่ตนแทน

หมวดที่ ๖

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการมูลนิธิ

- ข้อ 17 คณะกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของ
มูลนิธิ ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ และภายใต้ข้อบังคับ
ตราสารนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
- 17.1 กำหนดนโยบายของมูลนิธิ และดำเนินการตาม
นโยบายนั้น
 - 17.2 ควบคุมการเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ ของมูลนิธิ
 - 17.3 เสนอรายงานกิจการ รายงานการเงิน และบัญชี
งบดุล รายได้- รายจ่ายต่อกระทรวงมหาดไทย
 - 17.4 ดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ
มูลนิธิ และวัตถุประสงค์ของตราสารนี้
 - 17.5 ตราระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของมูลนิธิ
 - 17.6 แต่งตั้งหรือถอดถอนคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง
หรือหลายคณะเพื่อดำเนินการเฉพาะอย่างของมูลนิธิ
ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการมูลนิธิ
 - 17.7 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ทำประโยชน์ให้มูลนิธิ
เป็นพิเศษ เป็นกรรมการกิตติมศักดิ์
 - 17.8 เชิญผู้ทรงเกียรติเป็นผู้อุปถัมภ์มูลนิธิ
 - 17.9 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ
มูลนิธิ

17.10 แต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าหน้าที่ประจำของมูลนิธิตามมติให้ดำเนินการตามข้อ 17.1, 17.8 และ 17.9 ต้องเป็นมติเสียงข้างมากของที่ประชุม และที่ปรึกษา ตามข้อ 17.9 ย่อมเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิที่เชิญเท่านั้น

ข้อ 18 ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

18.1 เป็นประธานของการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

18.2 สั่งเรียกประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

18.3 เป็นผู้แทนของมูลนิธิในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และในการทำนิติกรรมใด ๆ ของมูลนิธิ หรือการลงลายมือชื่อในเอกสาร ตราสาร และสรรพหนังสือ อันเป็นหลักฐานของมูลนิธิ และในการอรรถคดีนั้น เมื่อประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน หรือกรรมการมูลนิธิ 2 คน ได้ลงลายมือชื่อแล้วจึงเป็นอันใช้ได้

18.4 ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามตราสาร และมติของคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 19 ให้รองประธานกรรมการมูลนิธิทำหน้าที่แทนประธานกรรมการมูลนิธิ เมื่อประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือในกรณีที่ประธานมอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ 20 ถ้าประธานกรรมการมูลนิธิและรองประธานกรรมการมูลนิธิไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราวหนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการมูลนิธิคนใดคนหนึ่ง เป็น

ประธานสำหรับการประชุมคราวนั้น

- ข้อ 21 เลขานุการมูลนิธิมีหน้าที่ควบคุมกิจการ และดำเนินการประชุมของมูลนิธิ ติดต่อกับประธานงานทั่วไป รักษาระเบียบข้อบังคับของมูลนิธิ นัดประชุมกรรมการตามคำสั่งของประธานกรรมการมูลนิธิ และทำรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานกิจการของมูลนิธิ
- ข้อ 22 เภรัณูญิกมีหน้าที่ควบคุมการเงิน ทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด
- ข้อ 23 สำหรับกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ให้มีหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด โดยทำเป็นคำสั่งระบุอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
- ข้อ 24 คณะกรรมการมูลนิธิมีสิทธิเข้าร่วมประชุมกรรมการ หรืออนุกรรมการอื่น ๆ ของมูลนิธิได้

หมวดที่ 7

อนุกรรมการ

- ข้อ 25 คณะกรรมการมูลนิธิอาจแต่งตั้งหรือถอดถอนอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสมโดยจะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการประจำ หรือเพื่อการใดเป็นกรณีพิเศษเฉพาะคราวก็ได้ และในกรณีที่คณะกรรมการมูลนิธิไม่ได้แต่งตั้งประธานอนุกรรมการ เลขานุการหรืออนุกรรมการในตำแหน่งอื่นไว้ ก็ให้อนุกรรมการและคณะแต่งตั้งกันเองดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

ข้อ 26 อนุกรรมการอยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะเสร็จงานที่ได้มอบหมายให้กระทำ ส่วนคณะอนุกรรมการประจำอยู่ในตำแหน่งตามเวลาที่คณะกรรมการมูลนิธีกำหนด ซึ่งถ้ามิได้กำหนดไว้ ก็ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของคณะกรรมการมูลนิธิ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้ง และอนุกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

26.1 อนุกรรมการมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมูลนิธিমอบหมาย

26.2 อนุกรรมการมีหน้าที่เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมูลนิธิเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

หมวดที่ 8

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 27 คณะกรรมการมูลนิธิ จะต้องจัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีทุก ๆ ปี ภายในเดือนมีนาคม และต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้าประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 28 การประชุมวิสามัญอาจมีได้ในเมื่อประธานกรรมการมูลนิธิ หรือเมื่อคณะกรรมการมูลนิธิ ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แสดงความประสงค์ไปยังประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ทำการแทน ขอให้มีการประชุม ก็ให้เรียกประชุมวิสามัญได้

ข้อ 29 กำหนดการประชุมและองค์ประชุมของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมูลนิธีกำหนดไว้ในส่วน

ที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ให้คณะอนุกรรมการตกลงกันเอง และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดการประชุมให้คณะอนุกรรมการตกลงกันเอง และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประชุมให้ใช้ข้อ 27 บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 30 ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิหรือคณะอนุกรรมการ หากมิได้มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นมติของที่ประชุมให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด กิจการใดที่เป็นงานประจำ หรือเป็นกิจการเล็กน้อย ประธานกรรมการมูลนิธิมีอำนาจสั่งให้ใช้วิธีสอบถามมติทางหนังสือ แทนการเรียกประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ แต่ประธานกรรมการมูลนิธิต้องรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิในคราวต่อไป ถึงมติและกิจการที่ได้ดำเนินการไปตามมตินั้น กิจการใดเป็นงานประจำ หรือเป็นกิจการเล็กน้อย หรือไม่ยอมอยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการมูลนิธิ

ข้อ 31 ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิหรือคณะอนุกรรมการ ประธานกรรมการมูลนิธิหรือประธานที่ประชุมมีอำนาจเชิญหรืออนุญาตให้บุคคลที่เห็นสมควร เข้าร่วมประชุมในฐานะแขกผู้มีเกียรติ หรือผู้สังเกตการณ์ หรือเพื่อชี้แจง หรือเพื่อให้คำปรึกษาแก่ที่ประชุมได้

หมวดที่ ๙

การเงิน

- ข้อ 32 ประธานกรรมการมูลนิธิ หรือรองประธานกรรมการมูลนิธิ ในกรณีทำหน้าที่แทนมีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้คราวละไม่เกิน 10,000.- บาท ถ้าเกินกว่าจำนวนดังกล่าว ต้องได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการมูลนิธิโดยเสียงข้างมาก เว้นแต่กรณี จำเป็นและเร่งด่วน ให้อยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการ มูลนิธิที่จะอนุมัติให้จ่ายได้ แล้วต้องรายงานให้คณะกรรมการ มูลนิธิทราบในการประชุมคราวต่อไป
- ข้อ 33 เหมรัญญิกมีอำนาจเก็บรักษาเงินสดได้ครั้งละไม่เกิน 50,000.- บาท
- ข้อ 34 เงินสดของมูลนิธิต้องนำฝากไว้กับธนาคาร หรือสถาบัน การเงินอื่นใดที่รัฐบาลหรือธนาคารให้การค้ำประกัน แล้ว แต่คณะกรรมการมูลนิธิ จะเห็นสมควร
- ข้อ 35 การสั่งจ่ายเงินโดยเช็คหรือตัวสั่งจ่ายเงิน จะต้องมียามมือชื่อ ของประธานกรรมการมูลนิธิ หรือผู้ที่ประธานกรรมการ มูลนิธิมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร
- ข้อ 36 ในการใช้จ่ายเงินของมูลนิธิ ให้จ่ายเพียงดอกผลอันเกิดจาก ทรัพย์สินที่เป็นทุนของมูลนิธิ และเงินที่ผู้บริจาคมิได้แสดง เจตนาให้เป็นเงินสมทบทุนโดยเฉพาะ
- ข้อ 37 ให้คณะกรรมการมูลนิธิวางระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การ บัญชี และทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนกำหนดอำนาจ

หน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับและจ่ายเงิน นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ข้อ 38 ให้มีผู้สอบบัญชีของมูลนิธิ ซึ่งคณะกรรมการมูลนิธิเห็นชอบ และแต่งตั้งจากบุคคลที่มีชื่อกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของมูลนิธิ โดยจะให้ดำรงตำแหน่งกิตติมศักดิ์ หรือได้รับค่าตอบแทนอย่างไรsoeverแต่ที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิกำหนด

ข้อ 39 ผู้สอบบัญชีมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของมูลนิธิ และรับรองบัญชีงบดุลประจำปีที่คณะกรรมการมูลนิธิจะต้องรายงานต่อกระทรวงมหาดไทย ผู้สอบบัญชีมีสิทธิตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามกรรมการมูลนิธิในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การบัญชี ทรัพย์สิน และเอกสารดังกล่าวได้

หมวดที่ 10

การแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 40 การแก้ไขเพิ่มเติมตราสารจะกระทำได้โดยเฉพาะที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ ซึ่งต้องมีกรรมการมูลนิธิเข้าประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด การอนุมัติให้แก้ไขหรือเพิ่มเติมตราสารต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่เข้าประชุม

หมวดที่ 11

การเลิกมูลนิธิ

ข้อ 41 ถ้ามูลนิธิต้องเลิกล้มไปโดยมติของคณะกรรมการหรือโดยเหตุผลใดก็ตาม ทรัพย์สินทั้งหมดของมูลนิธิที่เหลืออยู่ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่ มูลนิธิ^๑ ตามที่คณะกรรมการมูลนิธิกำหนด

ข้อ 42 การสิ้นสุดของมูลนิธินั้นนอกจากที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว ให้มูลนิธิเป็นอันสิ้นสุดลง โดยมีต้องให้ศาลสั่งเลิกด้วยเหตุต่อไปนี้

42.1 เมื่อมูลนิธิได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลแล้ว ไม่ได้รับทรัพย์สินตามจำนวนเต็มจำนวน

42.2 เมื่อกรรมการมูลนิธิจำนวนสองในสามมีมติให้ยกเลิก

42.3 เมื่อมูลนิธิไม่อาจหากรรมการได้ครบตามจำนวนกรรมการที่กำหนดไว้ในตราสาร

42.4 เมื่อมูลนิธิไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยเหตุใด ๆ

หมวดที่ 12

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ 43 การตีความในตราสารของมูลนิธิ หากเป็นที่สงสัย ให้คณะกรรมการมูลนิธิโดยเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการ

ที่มีอยู่เป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 44 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยมูลนิธิตมาใช้บังคับ ในเมื่อตราสารของมูลนิธิตได้ กำหนดไว้

ข้อ 45 มูลนิธิตจะต้องไม่กระทำการค้ากำไร และจะต้องไม่ดำเนินการนอกเหนือไปจากตราสารที่กำหนดไว้

หนังสือทำวัตรสวดมนต์เล่มนี้ ได้จัดพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพพระครูนาควัชราร (หลวงพ่อวิชัย ปสนฺโน) อดีตเจ้าอาวาสวัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง) เจ้าคณะอำเภอจังหวัดกำแพงเพชร - พิจิตร (ธรรมยุต) เป็นผู้ก่อสร้างวัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง) ขึ้นเป็นวัดแรกของคณะสงฆ์ธรรมยุตในจังหวัดกำแพงเพชร อีกทั้งได้ขยายวัดและสำนักออกไปสู่ตำบลและอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร ตามความต้องการของพุทธศาสนิกชน รวมจำนวนได้ ๑๕ วัด

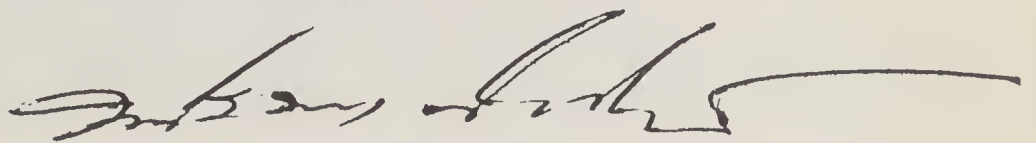
เมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ได้พยายามไฝหหาความเจริญและประโยชน์สุขมาสู่พระภิกษุสามเณรผู้อยู่ใต้การปกครองดูแล และเอื้ออำนวยคุณประโยชน์แก่พุทธศาสนิกชนผู้มาพึ่งอาศัยไว้เป็นจำนวนมาก ด้วยไม่เห็นความเหน็ดเหนื่อยอดทน โดยปกติแล้วหลวงพ่อเป็นผู้มีความอดทนสูง จนไม่เคยมีใครได้เห็นหรือได้ยินท่านแสดงอาการท้อแท้เหน็ดเหนื่อย

ในด้านการศึกษาของพระภิกษุสามเณรลัทธิวิहारิกอันเตวาลิก ก็ได้พยายามให้การศึกษาอบรมด้วยตนเอง ทั้งได้กระทำตนให้เป็นตัวอย่าง ในเรื่องนี้เชื่อว่าเราทั้งหลายได้ประจักษ์ด้วยตนเองอยู่แจ้งชัดแล้ว ส่วนในวิชาการใดที่ไม่สามารถให้การศึกษาอบรมด้วยตนเองได้ ท่านก็ได้เอื้อเฟื้อแสวงหาและชวนขวนขวายหาสำนักหรือสถานที่ที่จะให้การศึกษาอบรมเพื่อความเจริญก้าวหน้าแก่หมู่ศิษย์ของท่าน ในเรื่องการแสวงหาสถานที่ศึกษาเล่าเรียนให้แก่ศิษย์ของท่านนี้เป็นความยากลำบากมาก แม้เมื่อได้สถานที่อยู่อาศัยแล้วท่านก็พยายามแะเวียนเยียมเยียนไม่ทอดทิ้งหลงลืม ได้กระทำหน้าที่

ของความป็นพระอุปัชฌาย์อาจารย์อย่างครบถ้วนสมบูรณ์แก่หมู่
ศิษย์ แม้ผู้เขียนนี้เองก็เป็นศิษย์ที่ได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จาก
ท่าน เสียหายที่ยังมิได้มีโอกาสนองอุปการะคุณของท่านก็มาละ
สังขารโลกนี้ไปเสียก่อน

ประวัติของหลวงพ่อวิชย์แม้ว่าจะไม่มีใครรวบรวมร้อยเรียง
ให้เป็นเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่องก็ตามที่ หากแต่คุณความดีของท่าน
นั้นหลากหลายเด่นชัดอยู่ในสำนึกของผู้เขียนนี้อย่างไม่รู้ลืม

ฉะนั้น ในการพระราชทานเพลิงศพของท่านนี้จึงตั้งใจที่จะ
ปฏิบัติการต่าง ๆ ถวายอย่างเต็มกำลังความสามารถที่จะพึงมี ใน
การนี้ ได้ขอให้พระมหาสัณฺญาและพระมหาเฉลิม อาจารย์ประจำ
สำนักเรียนช่วยเรียบเรียงบททำวัตรสวดมนต์เพื่อพิมพ์เป็นธรรม
บรรณาการ โดยให้จัดเรียบเรียงไปตามลำดับของบทที่ใช้สวดเพื่อ
อำนวยความสะดวกให้แก่อุบาสกอุบาสิกา และผู้ถือศีลบวชได้ใช้เป็น
คู่มือในการทำวัตรสวดมนต์ คุณประโยชน์ใดอันจะพึงมีจากหนังสือ
เล่มนี้แล้ว ขอท่านทั้งหลายผู้ได้รับประโยชน์นั้นจงน้อมอุทิศกุศล-
กรรมถวายแด่ พระครูนาควัชรราช (หลวงพ่อวิชย์ ปสนฺโน) ผู้เป็น
บุพพการีนั่น ส่วนที่ใดยังบกพร่องขอท่านทั้งหลายได้กรุณาแนะนำ
เพื่อการแก้ไขให้ได้ประโยชน์สมบูรณ์ต่อไปในภายหน้า

(พระมหาสมจิตต์ อภิจิตฺโต)

ผู้ประสานงาน/ดำเนินการ งานพระราชทานเพลิงศพ

วัดบวรนิเวศวิหาร
เมษายน ๒๕๓๔

พระครูนักวัชราทร (วิชัย ปสนฺโน)

วัดนักวัชรโสภณ (วัดช้าง) จ.กำแพงเพชร

ประวัติ
พระครูนาควัชรารุทธ
(หลวงพ่อวิชัย ปสนุโน)

.....

ชาติภูมิ

พระครูนาควัชรารุทธ นามเดิมว่า วิชัย วงศ์คำใส เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๒ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ปีมะเส็ง ที่บ้านหมูที่ ๒ ตำบลพิบูลมังสาหาร อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เป็นบุตรของ นายบุญสูง นางทองสา วงศ์คำใส มีพี่น้องรวมกันทั้งหมด ๘ คน คือ

๑. นายสิงห์ วงศ์คำใส
๒. พระอาจารย์สอน โอภาโส
๓. พระครูนาควัชรารุทธ (วิชัย ปสนุโน)
๔. นายอ่อน วงศ์คำใส
๕. นางบังอร
๖. นายสมพร วงศ์คำใส
๗. เด็กหญิงนุกร (เสียชีวิตแล้ว)
๘. นางอมร

ชีวิตก่อนบวช

ครอบครัวของโยมบิดามารดาได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านม่วง ต. กุดชุมพู่ จังหวัดอุบลราชธานี จึงได้ศึกษาเล่าเรียนจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เมื่อเข้าวัยหนุ่มคือ ๑๗ ปี โยมมารดาได้ถึงแก่กรรม

บวชน้ำไฟให้โยมแม่และตั้งใจบวชต่อ แต่โยมพ่อขอร้องให้ออกมา
ช่วยทำกินเสียก่อน ซึ่งท่านได้ทำตามที่ยอมพ่อขอ

อุปสมบท

เมื่ออายุ ๒๒ ปี ได้รับการอุปสมบทเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๔
มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๔ ณ พัทธสีมา วัดภูเขาแก้ว อ.พิบูลมังสาหาร
จ.อุบลราชธานี โดยมีพระครูพิบูลสมณกิจ เป็นพระอุปัชฌาย์
พระมหาผุย ผาสุกโก เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระคำหนูน คมภีร-
ญาโณ เป็นพระอนุสาวนาจารย์ มีฉายาว่า “ปสนุโน”

การศึกษา

ภายหลังจากอุปสมบทแล้ว พรรษาแรกอยู่จำพรรษาที่วัด
ภูเขาแก้ว จนกระทั่งออกพรรษา ในวันเทโวโรหนะมีประชาชนและ
ภิกษุสามเณรจากวัดต่าง ๆ มาร่วมงานตักบาตรกันมากมาย ใน
จำนวนนี้มีพระอาจารย์สุภาพ ร่วมมาด้วย ท่านจึงได้ขอติดตาม
ออกศึกษาและปฏิบัติกัมมัฏฐานในสายพระอาจารย์มั่นเรื่อยมา

พรรษาที่ ๒ อยู่ที่ถ้ำวัดป่าธรณี จ.ลพบุรี

พรรษาที่ ๓-๕ อยู่ถ้ำวัดแจ้ง อ.แม่ทะ จ.ลำปาง กับหลวงปู่
สี สถานที่จำพรรษาที่อื่น ๆ (เท่าที่ทราบ)

- ถ้ำดอยมณี อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี
- ถ้ำภูเขาควาย เขมราฐ อุบลราชธานี
- ถ้ำขาม จ.สกลนคร
- วัดป่าสันติสังฆารม
- วัดป่าอุดมสมพร

- ถ้าสุขเกษมสวรรค์ อ.เถิน จ.ลำปาง
- พ.ศ. ๒๕๑๒ สอบนักธรรมชั้นเอกได้ ณ สนามวัดนาควัชรโสภณ

ตำแหน่งหน้าที่

เมื่อหลวงพ่อวิชัย ได้รู้คงค์มาถึงจังหวัดกำแพงเพชรแล้ว ได้เริ่มก่อสร้างวัดจากวัดช้าง (เดิม) และได้รับประทานชื่อจากวัดช้างเป็นวัดนาควัชรโสภณ จากสมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฐายี) พร้อมกับได้รับความไว้วางใจจากคณะสงฆ์ให้รับปฏิบัติหน้าที่คือ.-

- เป็นเจ้าอาวาสวัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง)
- เป็นเจ้าคณะตำบล จังหวัดกำแพงเพชร
- เป็นพระอุปัชฌาย์
- เป็นเจ้าคณะอำเภอจังหวัดกำแพงเพชร- พิจิตร (ธรรมยุต)

สมณศักดิ์

- เป็นพระครูสมุห์วิชัย ปสนฺโน ฐานานุกรมในพระธรรมจินดาภรณ์
- เป็นพระครูอดุลย์สรนิเทศก์ ฐานานุกรมในพระพุทธรพจนวราภรณ์
- ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร- พดยศ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นพระครูชั้นเอกที่ “พระครูนาควัชราร”

ผลงาน

ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ ก่อสร้างวัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง) ตลอดระยะเวลา ๒๐ พรรษาที่พระครูนาควัชรราชได้มาจำพรรษาอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร ท่านได้ดำเนินการก่อสร้างวัดต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้คือ.-

อำเภอเมือง กำแพงเพชร

๑. วัดกำแพงเพชรวิทยาราม	๒. วัดหนองบัว
๓. วัดเขารัตนโชติการาม	๔. วัดยางเลียง
๕. วัดเกาะแก้วพิศดาร	๖. วัดหนองตุม
๗. วัดเทพมุนีโสภณ	๘. วัดเขาวังเจ้า
๙. วัดป่าวังชมพู	๑๐. วัดป่าสว่างอินทาราม

อำเภอพรานกระต่าย กำแพงเพชร

๑๑. วัดเขาตะล่อม

อำเภอกลองตาน กำแพงเพชร

๑๒. วัดเขาพุทธธรรมาราม	๑๓. วัดสมพรปณิธาน
๑๔. วัดป่าเจริญธรรมโสภณ	๑๕. วัดคลองสมุย

วาระสุดท้าย

การมรณภาพของพระครูนาควัชรราช (หลวงพ่อวิชัย ปสนฺโน) เป็นไปโดยที่ไม่มีใครคาดคิดมาก่อนระหว่างการเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เวลา ๑๑.๓๒ น. รวมอายุ ๕๖ ปี ๓ เดือน อุปสมบทได้ ๓๕ พรรษา

กำหนดการ

พระราชทานเพลิงศพ พระครูนาควัชราร (วิชัย ปสนฺโน)

ณ เมรุชั่วคราววัดนาควัชรโสภณ (วัดช้าง) อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ ๑๗-๑๘-๑๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔

วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๔

เวลา ๑๗.๐๐ น. บำเพ็ญกุศลในการพระราชทานเพลิงศพ ณ ศาลาการเปรียญ

- พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๘.๐๐ น. มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ แสดงโดย พระเทพปริยัติโมลี วัดราช-
โอรสาราม กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๙.๐๐ น. พระสงฆ์ ๔ รูป สวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๔

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ประมาณ ๑๕๐ รูป

เวลา ๑๒.๐๐ น. พระสงฆ์ ๖๕ รูป สวดมาติกา-บังสุกุล

- เชิญหีบศพขึ้นสู่เมรุชั่วคราว ตั้งบนจิตกาธาน

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

- ทรงทอดผ้าไตร ๑๐ ไตร

- พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป พิจารณาผ้ามหาบังสุกุล

- ทรงจุดไฟพระราชทานเพลิงศพพระครูนาควัชราร

- พระสงฆ์ ๔ รูป สวดพระอภิธรรมหน้าไฟ

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๓๔

เวลา ๐๗.๐๐ . พิธีสามบาท

- บำเพ็ญกุศลอุทิศ

- พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์

- ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสามเณรทั้งวัด

- ประกอบพิธีบรรจุอุทิศ เป็นเสร็จพิธี

คณะกรรมการจัดงานพระราชทานเพลิงศพ

ตราสารมูลนิธิปริยัติศึกษา ญสส.	(๑)
คำปรารภ (คำนำ)	(๑๔)
ประวัติพระครูนาควัชราร (วิชัย ปสนุโน)	(๑๗)
กำหนดการพระราชทานเพลิงศพ พระครูนาควัชราร (วิชัย ปสนุโน)	(๒๑)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แบบสวดทำวัตรเช้า	๑
บทนมัสการพระพุทธเจ้า	๒
พุทธานิฉิต	๒
ธัมมานิฉิต	๔
สังฆานิฉิต	๔
ปณามคาถา และสังเวคปาฐะ	๖
ตั้งขณิกปัจจเวกขณปาฐะ	๑๒
กายคตาสติภาวนาปาฐะ	๑๔
พุทธปาทนมัสสนปาฐะ	๑๗
อภิณหปัจจเวกขณปาฐะ	๑๙
ปัตติทานคาถา	๒๑
เมตตภาพรหมวิหารภาวนาปาฐะ	๒๓
คำอุทิศส่วนกุศล	๒๔
แบบสวดทำวัตรเย็น	๒๕
บทนมัสการพระพุทธเจ้า	๒๖
พุทธานุสสติ	๒๖
พุทธานิฉิต	๒๗

เรื่อง	หน้า
ธัมมานุสสติ	๒๕
ธัมมาภิกขิตติ	๓๐
สังฆานุสสติ	๓๒
สังฆาภิกขิตติ	๓๓
แบบสวดมนต์ทำวัตรเย็น	๓๖
อดีตปัจจุเวกขณปาฐะ	๓๘
กายกตาสติภาวนาปาฐะ	๔๐
อภินหปัจจุเวกขณปาฐะ	๔๒
ปัตติทานคาถา	๔๓
เมตตาพรหมวิหารภาวนาปาฐะ	๔๔
คำอาราธนากรรมมัญฐาน	๔๕
หมวดศาสนพิธี	
แบบปฎิญาณตนเนกขัมมธัมมจารี	๔๖
อาราธนาศีล ๘ (บวชชีพราหมณ์)	๔๗
บทสวดทบทวน ศีล ๘	๔๘
บทพิจารณาอาหาร	๕๑
การลาสิกขาบท	๕๑
คำอาราธนาต่าง ๆ	๕๒
บทสวดทำวัตรเย็น	
ปัฟฟโตปมถาคา	๖๑
อริยชนคาถา	๖๑
นมการสัทธิกาถา	๖๒
นโมการอัญญกัถ	๖๔
มังคลสูตรตั้ง	๖๔

เรื่อง	หน้า
รัตนสูตรตั้ง	๖๕
กรณียเมตตสูตรตั้ง	๖๕
ขันธปริตตั้ง	๗๑
โมรปริตตั้ง	๗๑
ธชัคคปริตตั้ง ธชัคคสูตรตั้ง	๗๒
อาณานาฎิยปริตตั้ง	๗๕
วัฏฏกปริตตั้ง	๗๗
อังกุลิมาลปริตตั้ง	๗๗
เทวตาอุยโยชนคาถา	๗๘
ธัมมนิยามสูตรตั้ง	๗๘
ติลักขณาทีกาถา	๘๐
ภัทเทกัรตตคาถา	๘๐
ติอุทานคาถา	๘๑
ถวายพรพระ	๘๒
อนุโมทนาวิธี	๘๔
กาลทานสูตรตคาถา	๘๕
วิหารทานคาถา	๘๖
เทวตาทิสสทักขิณานุโมทนาคาถา	๘๖
เทวตาภิสัมมันตนคาถา	๘๗
อัครปุปผาทสูตรตคาถา	๘๘
โภชนานุโมทนาคาถา	๘๘
อาทียสูตรตคาถา	๘๘
ติโรกัฏฐาทักขณสูตรตคาถา (ย่อ)	๘๙
มงคลจักรวาฬน้อย	๘๙

แบบสวดทำวัตรเช้า

บทนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พระผู้มีพระภาคซึ่งเป็น
ที่พึ่งที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นอรหันต์ตรัสรู้ชอบเอง
แล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งवासนา, เป็นผู้ไม่หลงมีความ
ไม่หลงเป็นธรรมดา, ตรัสรู้อรียสัจ ๔ แจ่มแจ้งประจักษ์โดยลำพัง
พระองค์, ตรัสรู้ชอบไม่วิปริตสอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ได้ด้วย, เราทั้ง
หลาย ขอนมัสการกราบไหว้พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า, อะระหัง
สัมมาสัมพุทโธ พระองค์นั้น, มีพระสณฺฑและพระพุทธรูปนี้เป็น
พยาน, พุทฺธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธรรมอันพระผู้มีพระภาค-
เจ้ากล่าวดีแล้ว, แสดงหนทางอันดับกิเลสและกองทุกข์, ให้ผู้ปฏิบัติ
ตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ, เราทั้งหลาย ขอนมัสการธรรม
ที่พระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวดีแล้ว, ธัมมัง นะมัสสามิ.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, หมู่สงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคปฏิบัติดีแล้ว, ได้ปัญญาตรัสรู้อรียสัจ ๔ ทำกิเลส
ในสันดานให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรคที่ให้เกิดขึ้นแล้วในสัน-
ดานตน, ความละกิเลสได้ จึงเป็นการปฏิบัติชอบแท้, เราทั้งหลาย
ขอนอบน้อมหมู่สงฆ์สาวก, ที่พระผู้มีพระภาคสอนให้ปฏิบัติดี
แล้ว, สังฆัง นะมามิ.

(กราบ)

บทนมัสการพระพุทธเจ้า

(นำ) หันทะทานิ มะยันตัง ภะคะวันตัง วาจาเย อะภิดูตุง
ปุปพะภาคะ นะมะการัง กะโรมะ เส ๑

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า, จงมีแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้ไกล
กิเลส ผู้ตรัสรู้ชอบเองพระองค์นั้น ๑

พุทธาภินิหาร

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธาภินิหาร กะโรมะ เส ๑

โย โส ตะถาคะโต อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโ

พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น
ใด, เป็นผู้ไกลกิเลส, เป็นผู้ควร
ไหว้ควรบูชา, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบ
เอง,

วิชาจะระณะสัมปันโน
สุคะโต โลกะวิทู

เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชา
และข้อปฏิบัติเครื่องดำเนินถึง
วิชา, เป็นผู้ไปดีแล้ว เป็นผู้รู้
แจ้งซึ่งโลก,

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสา-
ระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทธโ ภะคะวา

เป็นผู้ฝึกบุรุษที่ควรฝึกไม่มีผู้
อื่นจะยิ่งไปกว่า,
เป็นผู้สอนของเทวดาและ
มนุษย์ทั้งหลาย, เป็นผู้เบิกบาน

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง
 สะมาระกัง
 สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะ-
 พรัหมะณิง ปะชัง
 สะเทวะมะนุสสัง สะยัง
 อะภิญญา สัจฉิกัตตะวา
 ปะเวเทสิ

โย รัมมัง เทเสสิ อาทิกัลยา-
 ณัง
 มัชฌะกัลยาณัง ปะริโยสา-
 ณะกัลยาณัง
 สาทถัง สัพพะยัญชะณัง
 เกวะละปะริปุณณัง
 ปะริสุทฐัง พรัหมะจะริยัง
 ปะกาเสสิ
 ตะมะหัง ภาคะวันตัง
 อะภิปุชะยามิ
 ตะมะหัง ภาคะวันตัง
 สิริระสา นะมามิ

แล้วในคุณธรรมเต็มที, เป็นผู้
 จำแนกแจกธรรมสั่งสอนประ-
 ชุมชน,
 พระผู้มีพระภาคพระองค์ใด,
 ทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่ง
 เองแล้ว, สอนโลกนี้กับทั้งเท-
 วดา มารพรหม, และหมู่สัตว์
 ทั้งสมณพราหมณ์และเทวดา
 มนุษย์ให้รู้ตาม,

พระผู้มีพระภาคพระองค์ใด,
 แสดงธรรม
 ไฟเราะในเบื้องต้น ไฟเราะ
 ในท่ามกลาง, ไฟเราะในที่สุด
 ประกาศพรหมจรรย์คือคำสั่ง
 สอน, พร้อมด้วยอรรถ
 พร้อมด้วยพยัญชนะ
 บริบูรณ์บริสุทธีสิ้นเชิง,
 ข้าพเจ้าบูชาพระผู้มีพระภาค
 พระองค์นั้น,
 ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระ-
 ภาคพระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า

ธัมมาภิกุติ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิกุติง กะโรมะ เส ฯ

โย โส สวากขาโต ภะคะวะ-
ตา ธัมโม

สันทิฏฐิโก อะกาลิโก
เอहिปัสสิโก

โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง
เวทิตัพโพ วิญญูหิ

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชะ-
ยามิ

ตะมะหัง ธัมมัง สิริระสา
นะ मामิ

พระธรรมนั้นใด, อันพระผู้มี
พระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว,
เป็นคุณอันบุคคลพึงเห็นได้
เอง, เป็นคุณให้ผลไม่มีกาล,
เป็นคุณอาจเรียกได้ว่าท่านจงมา
ดูเถิด,

เป็นคุณควรน้อมเข้ามาในตน,
ควรน้อมเข้ามาใส่ใจ, เป็นคุณ
อันวิญญูชนทั้งหลาย พึงรู้แจ้ง
เฉพาะตัว,

ข้าพเจ้าบูชาเฉพาะพระธรรม
นั้น,
ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรม
นั้นด้วยเศียรเกล้า,

(กราบ)

สังฆาภิกุติ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆาภิกุติง กะโรมะ เส ฯ

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะ-
วะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้านั้นใด, เป็นผู้ปฎิ-
บัติดีแล้ว,

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะ-
โต สาวะกะสังโฆ,

สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ
อัญฐะปุริสะ ปุคคะลา,
เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะ-
สังโฆ,

อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิ-
ณียโย อัญชะลีกะระณีโย

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติตรง
แล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อ
อริยมรรคญาณ เป็นเครื่องนำ
ออกจากทุกข์แล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติชอบ
ยิ่งแล้ว,

คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย ๔ บุรุษ
บุคคลทั้งหลาย ๘ นี้เหล่าใด,
นั่น เป็นสาวกของพระผู้มี-
พระภาคเจ้า

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, เป็นผู้ควรรับ
เครื่องสักการะที่บุคคลนำมา
บูชา, เป็นผู้ควรรับเครื่องต้อนรับ
แขก, เป็นผู้ควรรับทักษิณา-
ทาน, เป็นผู้ควรแก้ทานเครื่อง
เจริญสุขสมบัติ, เป็นผู้อันควร
ทำอัญชลี,

เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนา-

โลกัสสะ,
ตะมะหัง สังฆัง อะภิปุชะ-
ยามิ ตะมะหัง สังฆัง สิริสา
นะมามิ

บุญอื่นจะยิ่งกว่า

ข้าพเจ้าบูชาเฉพาะพระสงฆ์
นั้น, ข้าพเจ้านอบน้อมพระ-
สงฆ์นั้น ด้วยเศียรเกล้า,

(กราบแล้วนั่งราบ)

ปะณามะคาถา และสังเวคะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ

สังเวคะวัตถุประริที่ปะกะปาฐัญจะ ภาณามะ เส ฯ

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะ-
หัตถะโว,

โยจจันตะสุทฐัพพะระญา-
ณะโลจะโน,

โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะฆา-
ตะโก,

วันทามิ พุทธัง อะหะมาตะ-
เรนะ ตัง,

ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ
สัทธุน,

โย มัคคะปากามะตะเภทะ-
ภินนะโก,

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตตะ-

พระพุทธรเจ้าผู้บริสุทธิ์ดีแล้ว,
มีพระกรุณาดังห้วงมหรณพ,
มีตาคือญาณอันประเสริฐ,
บริสุทธิ์ล่วงส่วนสุดพระองค์
ใด,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาปและอุป-
กิเลสของโลก,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธรเจ้าพระ-
องค์นั้นโดยเอื้อเฟื้อ,

ธรรมของพระศาสดานั้นรุ่ง-
เรืองราวกะประทีป,

ต่างโดยประเภทคือ มรรคผล
และนิพพานใดเล่า,

เป็นธรรมเครื่องข้ามขึ้นจาก

ทีปะโน,

วันทามิ รัมมัง อะหะมาทะ-
เรนะตัง,

สังโหม สุเขตตาพะยะติเขต-
ตะสัณฺณูโต,

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุ-
โพทะโก,

โลลัปปะหิโน อะริโย
สุเมทะโส,

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะ-
เรนะตัง,

อิจเจวะเมกัณตะภิปุชะเนย-
ยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะ-
ยะตาภิสังฆะตัง, ปุณฺณัง
มะยา ยัง มะมะ สัพพุปฺปท-
ทะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ
ปะภาวะลิตธิยา,

อิระ ตะถาคะโต โลเก อุป-

โลก, และธรรมใดที่แสดงเนื้อ
ความแห่งโลกุตตรธรรม แห่ง
เครื่องข้ามขึ้นจากโลกนั้น,
ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น
โดยเอื้อเฟื้อ,

พระสงฆ์เป็นผู้ชื่อว่า, ถึงแม้
ซึ่งเขตยิ่งใหญ่ด้วยเขตอันดี,
มีพระนิพพานอันเห็นแล้ว,
เป็นผู้ตรัสรู้ตามพระสุคตใด
เล่า,

เป็นผู้มีกิเลสเครื่องโลเลอัน
สละเสียแล้ว, เป็นผู้ไกลจาก
ข้าศึก เป็นผู้มีปัญญาดี,
ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์นั้น โดย
เอื้อเฟื้อ,

บุญอันใดที่ข้าพเจ้าไหว้อยู่ซึ่ง
หมวดสาม, แห่งวัตถุที่ควรบูชา
ยิ่งโดยส่วนเดียวอย่างนี้ ดังนี้,
ได้ก่อสร้างแล้ว, ขอสัพพะอุ-
ปัฏวะทั้งหลาย, จงอย่าได้มี
แก่ข้าพเจ้า, ด้วยความสำเร็จ
แห่งอานุภาพของบุญนั้นเทอญ.

พระตถาคตผู้ไกลกิเลส, ผู้

ปันโน อะระหัง สัมมาสัม-
พุทโธ,

ธัมโม จะ เทสิโต นิยานิโก
อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก
สัมโพธะคามิ สุคะตูปะเว-
ทิตโต,

มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง
ชานามะ

ชาติปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา
มะระณัมปี ทุกขัง

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะ-
นัสสุปายาสาปี ทุกขา,

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข
ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข
ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ
ทุกขัง

ตรัสรู้ชอบเอง เกิดขึ้นแล้วใน
โลกนี้,

อนึ่ง พระธรรมที่พระตถาคต-
เจ้านั้นทรงแสดงแล้ว, เป็น
นิยานิกธรรม เครื่องนำสัตว์
ออกจากทุกข์, เป็นไปเพื่อความ
ระงับกิเลส เป็นไปเพือนิพพาน
ความดับทุกข์, เป็นไปเพื่อความ
ตรัสรู้พร้อม, อันพระสุคตทรง
แสดงให้รู้ทั่วแล้ว,

เราทั้งหลายได้ฟังธรรมนั้น
แล้ว, จึงรู้ได้เป็นอย่างดีว่า,

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์, แม้
ความแก่ก็เป็นทุกข์, แม้ความ
ตายก็เป็นทุกข์,

แม้ความโศกความร่ำไร, ความ
ไม่สบาย ความน้อยใจ และ
ความคับแค้นใจทั้งหลาย, ก็เป็น
ทุกข์ละอย่าง ๆ ,

ความประสพกับด้วยสัตว์และ
สังขารทั้งหลาย, ซึ่งไม่เป็นที่
รักก็เป็นทุกข์, ความวิปโยค
พลัดพรากจากสัตว์และสังขาร

สังจิตเตนะ ปญฺจุปาทานัก-
 ขันธา ทุกขา,
 เสยยะถิทัง,
 รูปุปาทานักขันโธ,
 เวทะนุปาทานักขันโธ,
 สัตถุญฺญุปาทานักขันโธ,
 สังขารุปาทานักขันโธ,
 วิญญูญฺญุปาทานักขันโธ,
 เยสัง ปะริญฺญายะ,

ธะระมาโน โส ภาคะวา,
 เอวัง พะหุลัง สาวะเก วินนติ,

เอวัง ภากา จะ ปะนัสสะ
 ภาคะวะโต สาวะเกสุ อะนุ-
 สาสะนี, พะหุลา ปะวัตตะติ

รูปัง อนิจจัง,

ทั้งหลาย, ซึ่งเป็นที่รักก็เป็น
 ทุกข์, แม้ปรารถนาสิ่งใด ไม่
 ได้สิ่งนั้นสมประสงค์ก็เป็น
 ทุกข์,

เมื่อกล่าวโดยย่อแล้ว, อุปา-
 ทานชั้นทั้ง ๕ ก็เป็นทุกข์,
 อุปาทานชั้นทั้ง ๕ นี้ อย่างไรเล่า,
 อุปาทานชั้นคือ รูป หนึ่ง,
 อุปาทานชั้นคือ เวทนา หนึ่ง,
 อุปาทานชั้นคือ สัตถุญฺญา หนึ่ง,
 อุปาทานชั้นคือ สังขาร หนึ่ง,
 อุปาทานชั้นคือ วิญญูญาน หนึ่ง,
 เพื่อความกำหนดรู้, อุปาทาน-
 ชั้นทั้ง ๕ นี้ อย่างไรเล่า,
 พระผู้มีพระภาคนั้น เมื่อยัง
 ทรงพระชนม์อยู่,
 ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย
 มากอย่างนี้,

ก็อีกอย่างหนึ่ง คำสอนของ
 พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ซึ่งมี
 ส่วนเป็นไปมากในสาวกทั้ง
 หลายอย่างนี้ว่า,
 รูป ไม่เที่ยง,

เวทนา อะนิจจา,
 สัญญา อะนิจจา,
 สังขารา อะนิจจา,
 วิญญาณัง อะนิจจัง,
 รูปัง อะนัตตา,
 เวทนา อะนัตตา,
 สัญญา อะนัตตา,
 สังขารา อะนัตตา,
 วิญญาณัง อะนัตตา,
 สัพเพ สังขารา อะนิจจา,

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ.

เต มะยัง (หญิงว่า ตา มะ-
ยัง)

โอติณณามะหะชาตียา
 ชะรามะระณณะ

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ
 โทมนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

ทุกโขติณณา ทุกชะปะเรตา,

เวทนา ไม่เที่ยง,
 สัญญา ไม่เที่ยง,
 สังขารทั้งหลาย ไม่เที่ยง,
 วิญญาณ ไม่เที่ยง,
 รูป ไม่ใช่ตัวตน,
 เวทนา ไม่ใช่ตัวตน,
 สัญญา ไม่ใช่ตัวตน,
 สังขารทั้งหลาย ไม่ใช่ตัวตน,
 วิญญาณ ไม่ใช่ตัวตน,
 สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่
 เที่ยง,
 ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัว
 ตน ดังนี้.

เราทั้งหลายนั้น รู้ว่า,

เราทั้งหลายเป็นผู้อันความเกิด
 ความแก่ และความตายหยั่งลง
 แล้ว,

เป็นผู้อันความโสก ความรำไร
 ความทุกข์ ความโทมนัส และ
 ความคับแค้นทั้งหลายหยั่งลง
 แล้ว,

เป็นผู้อันความทุกข์ หยั่งลง

อัมสสะ เหวะลัสสะ เหวะลัส-
สะ ทุกข์กัณฐัสสะ อันตะกิ-
รียา ปัญญาเยธาติ.

แล้ว, มีความทุกข์เป็นเบื้อง
หน้า,

แม้ใน ความทำที่สุดแห่ง
กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้, พึงปรากฏ
ชัดแก่เราทั้งหลาย ดังนี้.

(สำหรับพระภิกษุสามเณร)

จิระปะริณิพพุตัมปิ ตัง ภา-
คะวันตัง อุททิสสะ อะระ-
หันตัง สัมมาสัมพุทฺธัง,

เราทั้งหลายอุทิศเฉพาะ พระ
ผู้มีพระภาค อรหันตสัมมา-
สัมพุทฺธเจ้า, แม้เสด็จปรินิพ-
พานนานแล้ว พระองค์นั้น,
มีศรัทธา ออกจากเรือน บวช
หาเรือนมิได้,

สัทธา อะการัสมา อะนะคา-
ริยัง ปัพพะชิตา,

ตัสมิง ภาคะวะติ

ประพฤติพรหมจรรย์เฉพาะ
พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น,
ถึงพร้อมแล้วด้วยสิกขาสา-
ชีพของภิกษุ (สามเณร) ทั้ง
หลาย,

พรัหมะจะริยัง จะรามะ,
ภิกขุนัง สิกขาสาชีวะสะมา-
ปันนา, (สามะเณรานัง

สิกขาสาชีวะสะมาปันนา)

ตัง โน พรัหมะจะริยัง,

ขอพรหมจรรย์ของเราทั้งหลาย
นั้น,

อัมสสะ เหวะลัสสะ ทุกข์ก-
ัณฐัสสะ อันตะกิริยาเย
สัจจัตตะตุ.

จงเป็นไปเพื่อกระทำที่สุด,
แห่งกองทุกข์ทั้งหลายให้สิ้น
เชิง เทอญ.

(สำหรับอุบาสก อุบาสิกา)

จิระปะริณิพพุตัมปิ ตัง ภะ-
คะวันตัง สะระณัง คะตา,
ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ,

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง
ยะถาสะติ ยะถาพะลัง
มะนะสิกะโรมะ,
อะนุปะฏิปัชชามะ,

สา สา โน ปะฏิปัตติ,

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขัก-
ขันธัสสะ อันตะกิริยาเย
สัง วัตตะตุ.

เราทั้งหลายถึงแล้วซึ่งพระผู้มี
พระภาค, แม้ปริณิพพานาน
แล้วพระองค์นั้น, กับทั้งพระ-
ธรรมและพระภิกษุสงฆ์, เป็น
สรณะที่พึง,

เราทั้งหลายจะทำคำสอนของ
พระผู้มีพระภาคนั้นไว้ในใจ
ตามสติกำลัง,

เราทั้งหลายจะปฏิบัติตามคำ
สอนของพระผู้มีพระภาคนั้น
ตามสติกำลัง,

ขอความปฏิบัติของเราทั้งหลาย
นั้น นั้น,

จงเป็นไปเพื่อความทำที่สุด
แห่งกองทุกข์ ทั้งหลายให้สิ้น
เชิง เทอญ ฯ

ตั้งบะณิกะปัจจะเวกะณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง ตั้งบะณิกะปัจจะเวกะณะปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

1. ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง
ปะฏิเสวามิ,

เราพิจารณาโดยแยกกายแล้ว,
จึงนุ่งห่มผ้าจีวร,

ยวาทะ สัตตส
 ปะภูมิตายะ,
 อุณห์สสะ ปะภูมิตายะ,
 ทังสะมะกะสะวาตา ตะ-
 ปะสิริงสะปะสัสมัสนัน
 ปะภูมิตายะ ยวาทะ
 หิริโกปิณะปะภูจนาจะนัต-
 ถัง,

2. ปะภูสังขา โยนิโส
 ปิณฑะปาตัง ปะภูเสวามิ,
 เนวะ ทะวายะ นะ
 มะทายะ นะ มัณฑะนายะ
 นะ วิภูสะนายะ,
 ยวาทะ อิมัสสะ กา-
 ยัสสะ จูติยา ยาปะนายะ
 วิหิงสุปะระติยา พรหมะ-
 จะริยา นุกะหะยะ,
 อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง
 ปะภูหังขามิ นะวัญจะ
 เวทะนัง นะ อุปปาเทส-
 สามี, ยাত্রา จะ เม ภา-
 วิสสะติ อะนะวัชชะตา
 จะ ภาสุวิหาโร จาติ,

เพียงเพื่อบำบัดหนาว บำบัด
 ร้อน, เพื่อบำบัดสัมผัส เหลือบ
 ยุง ลมแดด สัตว์เลื้อยคลาน
 ทั้งหลาย, เพียงเพื่อปกปิดอวัยวะ
 ป้องกันความละอาย,

เราพิจารณาโดยแยกกายแล้ว,
 จึงรับฉันบิณฑบาต,
 ไม่เพื่อเล่น, ไม่เพื่อเมา, ไม่
 เพื่อสคิส, ไม่เพื่อเปล่งปลั่ง,

เพียงเพื่อดังอยู่แห่งกายนี้,
 เพื่อให้ชีวิตเป็นไป, เพื่อระงับ
 ความลำบาก, เพื่ออนุเคราะห์
 พรหมจรรย์,

ด้วยคิดว่าเราย่อมระงับเวทนา
 เก่าเสียได้ด้วย, จักไม่ยังเวทนา
 ใหม่ให้เกิดขึ้นได้ด้วย, ความ
 เป็นไป ความหาโทษมิได้,
 ความอยู่ผาสุกของเราจักมีด้วย
 เพราะอย่างนี้,

3. ปะฏิสังขา โยนิโส เสนา-
 ะนัง ปะฏิเสวามิ, ยาวะ-
 เทวะ สัตถัสสะ ปะฏิมา-
 ตายะ, อุณ्हัสสะ ปะฏิ-
 ฆาตายะ, ทังสะมะกะ-
 สะวาตตะปะสิริงสะปะ-
 สัมผัสตานัง ปะฏิฆาตายะ,
 ยาวะเทวะ อุตฺตปะริสสะ-
 ยะวิโนทะนัง ปะฏิสัถลา-
 นารามัตถัง,

4. ปะฏิสังขา โยนิโส คิลา-
 นะปัจจะยะ เกสัชชะปะ-
 ริกขารัง ปะฏิเสวามิ,
 ยาวะเทวะ อุปันนानัง
 เวยยาพาธิกานัง เวทะนา-
 นัง ปะฏิฆาตายะ, อัพยา-
 ปัชณะปะระมะตยาติ.
 อิติ

เราพิจารณาโดยแยกกายแล้ว,
 จึงอยู่ในเสนาสนะ, เพียงเพื่อ
 บำบัดหนาว, เพื่อบำบัดร้อน,
 เพื่อบำบัดเหลือบยุ่ง ลมแดด
 สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย,

เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายแต่
 ฤดูเสีย, และชอบในอันหลีก
 เร้น,

เราพิจารณาโดยแยกกายแล้ว,
 จึงฉันยาปรุงเป็นปัจจัยสำหรับ
 คนไข้,

เพียงเพื่อบำบัดเวทนา, มีอา-
 พาทต่าง ๆ เป็นมูลอันเกิดขึ้น
 แล้ว, เพื่อเป็นผู้หาความล้า-
 บากมิได้เป็นอย่างยิ่ง,
 ดังนี้ แล.

กายะคะตาสะติภาวนาปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง กายะคะตาสะติภาวนาปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

อะยัง โข เม กาโย
 อุทธัง ปาทะตะลา
 อะโธ เกสะมัตตะกา
 ตะจะปะริยันโต
 ปุโร นานัปปะการัสสะ
 อะสุจิโน
 อตฺถิ อิมัสมิง กาเย
 เกสา
 โลมา
 นะขา
 ทันตา
 ตะโจ
 มังสํ
 นะหารู
 อัญฺฐิ
 อัญฺฐิมิณฺหัง
 วักกั
 หะทะยัง
 ยะกะนัง
 กิโธมะกั
 ปิหะกั
 ปัพผาสัง
 อันตัง

กายของเรานี้แล
 เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา
 เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป
 มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ
 เต็มไปด้วยของไม่สะอาดมี
 ประการต่าง ๆ
 มีอยู่ในกายนี้
 คือผมทั้งหลาย
 คือขนทั้งหลาย
 คือเล็บทั้งหลาย
 คือฟันทั้งหลาย
 คือหนัง
 คือเนื้อ
 คือเอ็นทั้งหลาย
 คือกระดูกทั้งหลาย
 เยื่อในกระดูก
 ม้าม
 หัวใจ
 ตับ
 พังผืด
 ไต
 ปอด
 ไข้ใหญ่

อันตะคูนัง
 อุทะริยง
 กะรีสัง
 มัตตะเก มัตตะลุงกัณ
 ปิตตัง
 เสมหัง
 ปุพโพ
 โลหิตัง
 เสโท
 เมโท
 อัสสุ
 วะสา
 เขโพ
 สิงฆาณิกา
 ละลิกา
 มุตตัง
 เอวะมะยัง เม กาโย
 อุทธัง ปาทะตะลา
 อะโธ เกสะมัตตะกา
 ตะจะปะริยันโต
 ปุโร นานันปะการัสสะ
 อะสุ จิโน

ใสน้อย
 อาหารใหม่
 อาหารเก่า
 เยื่อในสมองศรีษะ
 น้ำดี
 น้ำเสลด
 น้ำเหลือง
 น้ำเลือด
 น้ำเหงื่อ
 น้ำมันชั้น
 น้ำตา
 น้ำมันเหลว
 น้ำลาย
 น้ำมูก
 น้ำไขข้อ
 น้ำมูก
 กายของเรา น้อย่างนี้
 เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา
 เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป
 มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ
 เต็มไปด้วยของไม่สะอาด มี
 ประการต่าง ๆ อย่างนี้ แล ฯ

พุทธปาเทนะมัสสณปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธปาเทนะมัสสณปาฐัง ภาณามะ เส ฯ

วันทามิ พุทธัง ภาวะปาระ-
ติณณัง

ติโลกะเกตุง ติภาเวกนาถัง

โย โลกะเสฏโฐ สะกะลัง
กิเลตัง, เจตวานะ โพเชติ
ชะนัง อะนันทัง,

ยัง นัมมะทายะ นะทียา
ปุลิโน จะ ตีเร

ยัง สัจจะพันธะคิริเก
สุมะนา จะ ลักเค

ยัง ตัตตะ โยนะกะปุเร มุณี-
โน จะ ปาทัง, ตัง ปาทะวะ-
ลัญชะนะมะหัง สิริสา
นะมามิ,

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธ-
เจ้าผู้ข้ามพ้นฝั่งแห่งภพ,
ผู้เป็นธงชัยของไตรโลก, ผู้เป็น
นาถะเอกของไตรภพ,
ผู้ประเสริฐในโลก ตัดกิเลส
ได้แล้ว, ผู้ปลุกชนหาที่ประ-
มาณมิได้, ให้ตรัสรู้มรรคผล
และนิพพาน,

รอยพระบาทใดอันพระพุทธ-
องค์ได้ทรงแสดงไว้, ในหาด-
ทรายแทบฝั่งแม่น้ำนัมมะทา,
รอยพระบาทใดอันพระพุทธ-
องค์ได้ทรงแสดงไว้, เหนือเขา
สัจจะพันธ์ และเหนือยอดเขา
สุมนา,

รอยพระบาทใดที่พระพุทธองค์
ได้ทรงแสดงไว้, ในเมืองโย-
นก, ข้าพเจ้า ขอนมัสการ
พระบาทและรอยพระบาท

สุวัณณะมาลิกะ สุวัณณะปัพ-
พะเต สุমনะกะกุญฺเญ โยนะกะ-
ปุเร นัมมะทายะ นะทียา,
ปัญจะปาทะวะรัง ฐานัง
อะหัง วันทามิ ทูระโต,

อิจเจวะมัจฉันตะนะมัสสะ-
เนยยัง นะมัสสะมาโน
ระตะนัตตะยัง ยัง,

ปุณฺณยาภิสันทัง วิปุลัง
อะลัตถัง ตัสสาณุกาเวนะ
หะตันตะราโย,
อามันตะยามิ โว ภิกขะเว

ปะฏิเวทะยามิ โว ภิกขะเว

ชะยะวะยะธัมมา สังฆาร,

นั้น ๆ , ของพระมุนีด้วยเสียร-
เกล้า,

ข้าพเจ้า ขอนมัสการสถานที่
มีรอยพระบาท, อันประเสริฐ
๕ สถานที่ที่ไกล, คือที่เขาสุ-
วรรณมาลิกหนึ่ง, ที่เขาสุ-
วรรณบรรพตหนึ่ง, ที่ยอดเขา
สุมนกุญหนึ่ง, ที่โยนกบุรีหนึ่ง,
ที่แม่น้ำชื่อนัมมะทาหนึ่ง,

ข้าพเจ้า ขอนมัสการอยู่ซึ่ง
พระรัตนตรัยใด, อันบุคคล
ควรไหว้โดยส่วนยิ่ง, อย่างนี้
ด้วยประการฉะนี้,

ได้แล้วซึ่งกองบุญอันไพบูรณ์,
ขออานุภาพพระรัตนตรัยทั้ง
หลาย, จงขจัดอันตรายเสียเถิด,
ดูก่อนท่านทั้งหลาย, เราขอ
เตือนท่านทั้งหลาย,

ดูก่อนท่านทั้งหลาย, ขอให้ท่าน
ทั้งหลายทราบไว้ว่า,

สังฆารทั้งหลาย มีอันเสื่อมสิ้นไป
เป็นธรรมดา,

อัปปะมาเทนะ สัมปาเทตะ,

อิติ.

ขอให้ท่านทั้งหลาย จงทำประ-
โยชน์ตนและประโยชน์ท่าน
ผู้อื่น, ให้ถึงพร้อมด้วยความ
ไม่ประมาทเถิด.

ด้วยประการฉะนี้ แล.

อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

ชะราธัมโมมहि ชะรัง

อะนะตีโต,

พยาธิธัมโมมहि พยาธัง

อะนะตีโต,

มะระณะธัมโมมहि มะระณัง

อะนะตีโต,

สัพเพหิ เม ปิ เยหิ มะนาเปหิ

นानาภาโว วินาภาโว,

กัมมัตตะโกมहि กัมมะทายา-

โท กัมมะโยนิ กัมมะพันธุ

กัมมะปฏิสสะระโณ,

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จะ

ล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา

จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

เรามีความตายเป็นธรรมดา

จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ , คือ

ว่าจักต้องพลัดพรากจากของรัก

ของเจริญใจทั้งสิ้นไป,

เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน, มี

กรรมเป็นผู้ให้ผล, มีกรรมเป็น

แดนเกิด, มีกรรมเป็นผู้ติดตาม,

มีกรรมเป็นที่พึงอาศัย,

ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัลยา-
ณัง วา ปาปะกัง วา ตัสสะ
ทายาโท ภะวิสสามิ,

เอวัง อัมहेหิ อะภินันท์
ปัจจะเวกขิตัพพัง.

เราจักทำกรรมอันใดไว้, เป็น
บุญหรือเป็นบาป, เราจักเป็น
ทายาท, ก็ว่าจักต้องได้รับผล
ของกรรมนั้นสืบไป,

เราทั้งหลายควรพิจารณาอย่าง
นี้ทุกวัน ๆ เกิด.

ปัตติทานะกาลา

(นำ) หันทะ มะยัง เทวะตาทีนัง ปัตติทานัง กะโรมะ เส ฯ

ยา เทวะตา สันติ วิหาระวา-
สินี, ญเป ฆะเร โพธิฆะเร
ตะหิง ตะหิง,

ตา รัมมะทานะนะ ภาวันตุ
ปุชิตา, โสตถิง กะโรนเตชะ
วิหาระมัตตะเล,

เทพดาทั้งหลายเหล่าใด มีปกติ
อยู่ในวิหาร, สิ่งสถิตที่เรือน
สถูป ที่เรือนโพธิ ในที่นั้น ๆ ,
เทพดาทั้งหลายเหล่านั้น, เป็น
ผู้อันเราทั้งหลาย บูชาแล้วด้วย
ธรรมทาน, ขอจงทำซึ่งความ
สวัสดีความเจริญ ในมณฑล
วิหารนี้,

เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ
ภิกกะโว, สारามิกา ทานะ-
ปะตี อุปาสะกา,

พระภิกษุทั้งหลายที่เป็นเถระ
ก็ดี, ที่เป็นปานกลางก็ดี, ที่เป็น
ผู้บวชใหม่ก็ดี, อุบาสกอุบาสิกา
ทั้งหลาย ที่เป็นทานบดี พร้อม
ด้วยอารามิกชนก็ดี,

คามา จะ เทสา นิคะมา จะ
อิสสะรา, สัพปาณะภูตา
สุชิตา ภาวันตุ เต,

ชนทั้งหลายเหล่าใด ที่เป็น
ชาวบ้านก็ดี, ที่เป็นชาวประเทศ
ก็ดี, ที่เป็นชาวนิคมก็ดี, ที่เป็น
อิสระเป็นใหญ่ก็ดี, ขอชนทั้ง
หลายเหล่านั้น, จงเป็นผู้มีความสุข
สุขเกิด,

ชะลาพูชา เยปี จะ อันทะ-

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นชะลาพูชะ

สัมภะวา, สังเสทชะตา
อะละโวปะปาติกา,

นียยานิกัง รัมมะวะรัง
ปะฏิจะ เต, สัพเพปิ
ทุกขัสสะกะโรนตุ สังขะยัง,

ฐาตุ จิรัง สะตัง รัมโม
รัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา,

สังโม โหตุ สะมัคโค วะ
อตัถายะ จะ หิตายะ จะ,

อัมहे รักขะตุ สัทธัมโม
สัพเพปิ รัมมะจาริโน,

วูทติง สัมปาปุณเณยยามะ

กำเนิดก็ดี, ที่เป็นอณตชะก่า-
เนิดก็ดี, ที่เป็นสังเสทชะกำเนิด
ก็ดี, ที่เป็นอุปปาติกะกำเนิดก็
ดี,

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้น,
ได้อาศัยซึ่งธรรมอันประเสริฐ,
เป็นนียยานิกธรรม ประกอบใน
อรรณพปฏิบัติ ให้ออกไปจาก
สังสารทุกข์, จงกระทำซึ่งความ
สิ้นไปพร้อมแห่งทุกข์เกิด,

ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลาย
จงตั้งอยู่นาน, อนึ่งขอบุคคล
ทั้งหลายผู้ทรงไว้ซึ่งธรรม จง
ดำรงอยู่นาน,

ขอพระสงฆ์ จงมีความสามัคคี
พร้อมเพรียงกัน, ในอันทำซึ่ง
ประโยชน์ และสิ่งอันเกื้อกูล
เกิด,

ขอพระสัทธรรม จงรักษาไว้
ซึ่งเราทั้งหลาย, ผู้ประพฤติซึ่ง
ธรรม แม้ทั้งปวง,

ขอเราทั้งหลาย พึงถึงพร้อมซึ่ง

<p>ธัมเม อริยัปปะเวทิตะ, อิตติ.</p>	<p>ความเจริญ, ในธรรมที่พระ- อริยเจ้าประกาศไว้แล้วเถิด, ว่ากระนี้ แล.</p>
---	--

เมตตาพรหมวิหาระภาวนาปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พรหมะวิหาระภาวนาปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

อะหัง สุขิโต โหมิ, นิททุกโข โหมิ,
 อะเวโร โหมิ, อัปยาปัชฌโณ โหมิ,
 อะนีโฆ โหมิ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ.
 สัพเพ สัตตา สุขिताโหนตุ, สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ,
 สัพเพ สัตตา อัปยาปัชฌา โหนตุ, สัพเพ สัตตา อะนีมา โหนตุ,
 สัพเพ สัตตา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ,
 สัพเพ สัตตา สัพพะทุกขา ปะมุญจันตุ,
 สัพเพ สัตตา ลัทธะสัมปัตติโต มา วิกัจฉันตุ,
 สัพเพ สัตตา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา
 กัมมะโยนี กัมมะพันธุ กัมมะปะฏิสสะระณา,
 ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา
 ตัสสะ ทายาทา ภะวิสสันติ.

คำอุทิศส่วนกุศล

สัพเพ สัตตา สทา โหนตุ
อะเวรา สุขะชีวิน,

กะตัง ปุญญะผลัง มัยหัง
สัพเพ ภากี ภะวันตุ เต.

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงอย่าได้
มีเวรแก่กันและกันเลย, จงเป็น
ผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุข ทุกเมื่อ
เทอญ,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงได้เสวย
ผลบุญ, ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญ
ด้วยกาย วาจา ใจ แล้วนั้น
เทอญ.

แบบสวดทำวัตรเย็น

บทนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พระผู้มีพระภาคซึ่งเป็น
ที่พึ่งที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นอรหันต์ตรัสรู้ชอบเอง
แล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งवासนา, เป็นผู้ไม่หลงมีความ
ไม่หลงเป็นธรรมดา, ตรัสรู้อริยสัจ ๔ แจ่มแจ้งประจักษ์โดยลำพัง
พระองค์, ตรัสรู้ชอบไม่วิปริตสอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ได้ด้วย, เราทั้ง
หลาย ขอนมัสการกราบไหว้พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า, อะระหัง
สัมมาสัมพุทโธ พระองค์นั้น, มีพระสถูปและพระพุทธรูปนี้เป็น
พยาน, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธรรมอันพระผู้มีพระภาค-
เจ้ากล่าวดีแล้ว, แสดงหนทางอันดับกิเลสและกองทุกข์, ให้ผู้ปฏิบัติ
ตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ, เราทั้งหลาย ขอนมัสการธรรม
ที่พระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวดีแล้ว, ธัมมัง นะมัสสามิ.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, หมู่สงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคปฏิบัติดีแล้ว, ได้ปัญญาตรัสรู้อริยสัจ ๔ ทำกิเลส
ในสันดานให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรคที่ให้เกิดขึ้นแล้วในสัน-
ดานตน, ความละกิเลสได้ จึงเป็นการปฏิบัติชอบแท้, เราทั้งหลาย
ขอนอบน้อมหมู่สงฆ์สาวก, ที่พระผู้มีพระภาคสอนให้ปฏิบัติดี
แล้ว, สังฆัง นะมามิ.

(กราบ)

บทนมัสการพระพุทธเจ้า

(นำ) หันทะทานิ มะยันตัง ภะคะวันตัง วาจาเย อภิกายิตุง ปุพพะ
 ภาคะนะมะการัญญะจะ พุทธานุสสະตินะยันจะ ภะโรมะ เส ฯ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อาระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อาระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อาระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ
 ความนอบน้อมของข้าพเจ้า, จงมีแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า,
 ผู้ไกลกิเลส ผู้ตรัสรู้ชอบเอง พระองค์นั้น ฯ

พุทธานุสสະติ

ตั้ง โข ปะนะ ภะคะวันตัง
 เอวัง กัลยาโณ กิตติสัทโท
 อัพภุคคะโต,
 อิติปิ โส ภะคะวา อาระหัง
 สัมมาสัมพุทฺธ,

วิชาจะระณะสัมปันโน
 สุคะโต โลกะวิทู,

ก็ กิตติศัพท์อันงามของพระผู้
 มีพระภาคเจ้านั้นแล, ได้ฟังไป
 แล้ว อย่างนี้ว่า,
 แม้เพราะเหตุนี้ นี้, พระผู้มี
 พระภาคเจ้านั้น, เป็นผู้ไกลกิ-
 เลส เป็นผู้ควรไหว้ควรบูชา,
 เป็นผู้ตรัสรู้ชอบเอง,
 เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชา
 และข้อปฏิบัติเครื่องดำเนินถึง
 วิชา, เป็นผู้ไปดีแล้วเป็นผู้รู้
 แจ่มแจ้งโลก,

อะนุตตะโร ปุริสัทมมะสา-
ระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทโธ ภะคะวาติ.

เป็นผู้ฝึกบรุษที่ควรฝึก ไม่มีผู้
อื่นจะยิ่งกว่า, เป็นผู้สอนของ
เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย, เป็น
ผู้เบิกบานแล้วในคุณธรรมเต็ม
ที่, เป็นผู้จำแนกแจกธรรมสั่ง
สอนประชุมชน ดังนี้.

พุทธานิฉิตติ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธานิฉิตติง ภะโรมะ เส ฯ

พุทฺธะวาระหันตะวะระตาภิ-
คุณาภียุตโต,

พระพุทธเจ้าผู้ประกอบแล้วด้วย
คุณทั้งหลาย, มีอรหันต์คุณ
อันประเสริฐ เป็นต้น,

สุทธานิญาณะกะรุณาหิ
สะมาคะตัตโต,

เป็นผู้มีตนมาตามพร้อมแล้ว,
ด้วยพระญาณและพระกรุณา
ทั้งหลาย อันบริสุทธิ์,

โพเชติ โย สุขะนะตัง
กะมะลังวะ สุโร,

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด, ยัง
ประชุมชนที่ดีให้ตรัสรู้แล้ว ให้
เบิกบานแล้ว, ดุจพระอาทิตย์ทำ
ดอกบัวให้บานฉะนั้น,

วันทามะหัง ตะมะระณัง
สิระสา ชินนัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ผู้เป็น
ใหญ่, ผู้ไม่มีกิเลสดังข้าศึก
พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า,

พุทโธ โย สัพพะปาณินัง

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด, เป็น

สระฉะณัง เขมะมุตตะมัง,

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง
วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

พุทฺธัสสาหัมมิ ทาโสวะ
(หญิงว่า ทาสีวะ) พุทฺโธ เม
สามิกิสสะโร,

พุทฺโธ ทุกขัสสะ มาตา จะ
วิธาทา จะ หิ ตัสสะ เม,

พุทฺธัสสาหัง นิยยาเทมิ
สระริรัญชีวิตัญญิจัง,
วันทันทโตะหัง (หญิงว่า วัน-
ทนต์หัง) จะริสสามิ พุทฺธัส-
เสวะ สุโพธิ ตัง

นัตถิ เม สระฉะณัง อัญญัง
พุทฺโธ เม สระฉะณัง ะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัฑฒะยยัง สัตถุ สาสะเน,

สรณะอันเกษมสุด, ของปาณะ
สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง,
ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้า, ซึ่ง
เป็นที่ตั้งแห่งความตามระลึก,
เป็นปฐมพระองค์นั้น ด้วย
เศียรเกล้า,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธ-
เจ้าเทียว, พระพุทธเจ้าเป็นเจ้า
เป็นใหญ่ของข้าพเจ้า,

พระพุทธเจ้าเป็นผู้กำจัดเสียซึ่ง
ทุกข์, และทรงไว้ซึ่งสิ่งที่เป็น
ประโยชน์แก่ข้าพเจ้า,

ข้าพเจ้ามอบกายและถวายชีวิต
นี้ แด่พระพุทธเจ้า,

ข้าพเจ้าไหว้อยู่ จักประพฤติ
ตาม, ซึ่งความที่แห่งพระพุท-
ธเจ้า, เป็นผู้มียุปัญญาเป็นเครื่อง
ตรัสรู้ดีนั้นเทียว,

ที่พึงอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,
พระพุทธเจ้าเป็นที่พึงอันประ-
เสริฐของข้าพเจ้า,

ด้วยคำสัตย์นี้, ขอข้าพเจ้าพึง
เจริญในศาสนา, คำสั่งสอนของ
พระศาสดา เกิด,

พุทฺธัง เม วันทมาเนนะ
(หญิงว่า วันทมานายะ) ยัง
ปฺญญัง ปะสุตัง อิธะ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

บุญอันใดอันข้าพเจ้าไหว้อยู่ซึ่ง
พระพุทฺธเจ้า, ได้ประสพแล้ว
ณ ที่นี้,
ด้วยเดชแห่งบุญนั้น, ขออัน-
ตรายทั้งหลายแม้มทั้งสิ้น, อย่าได้
มีแก่ข้าพเจ้าเลย.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา
วา, พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง
มะยา ยัง,
พุทฺธะ ปะฎิกคัณหะตุ
อัจจะยันตัง,
กถันตะเร สังวะริตฺตัง วะ
พุทฺธะ.

กรรมชั่วอันใดที่ข้าพเจ้าได้ทำ
แล้วในพระพุทฺธเจ้า, ด้วยกาย
ด้วยวาจา หรือด้วยใจก็ดี,
ขอพระพุทฺธเจ้าทรงรับซึ่งโทษ
อันเป็นไปล่วงแล้วนั้น,
เพื่อความสำรวมระวังในพระ-
พุทฺธเจ้าในกาลต่อไปเทอญ.

ธัมมานุสสะติ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส ฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา
ธัมโม,
สันทิฏฐิโก อะกาลิโก
เอहिปัสสิโก,
โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง

ธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสดีแล้ว,
เป็นคุณอันบุคคลพึงเห็นได้เอง,
เป็นคุณให้ผลไม่มีกาล, เป็นคุณ
อาจเรียกได้ว่า ท่านจงมาดูเถิด,
เป็นคุณควรน้อมเข้ามาในตน,

เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

ควรน้อมเข้ามาใส่ใจ, เป็นคุณ
อันวิญญูชนทั้งหลาย พึงรู้แจ้ง
เฉพาะตัว ดังนี้.

ธัมมภาคิตติ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมภาคิตติง กะโรมะ เส ฯ

สวากขาตะตาทีคุณะโยคะ-
วะเสนะ เสยโย,

โย มัคคะปาเกปะริยัตติวิ-
โมกชะเภโท,

ธัมโม กุโลกะปะตะนา
ตะทะธาริธารี,

วันทามะหัง ตะมะหะรัง
วะ ระธัมมะเมตัง,

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง
สระระณัง เขมะมุตตะมัง,

ทุติยานุสสะติฏฐานัง
วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ธรรมใดประเสริฐด้วยอำนาจ,
แห่งความประกอบด้วยคุณ,
มีความเป็นธรรมอันพระผู้มี
พระภาคตรัสดีแล้ว เป็นต้น,
ธรรมใด ต่างโดยมรรค ผล
ปริยัติ และวิโมกข์ นิพพาน,
ธรรมย่อมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม
นั้น, จากความตกไปจากโลก
ชั่ว, ไม่ให้ตกไปในโลกชั่วได้,
ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประ-
เสริฐ, ซึ่งกำจัดเสียซึ่งมืด คือ
โมหะนั้น.

พระธรรมใด เป็นสรณะอัน
เกษมสุข, ของปาณะสัตว์ทั้ง
หลายทั้งปวง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรม, ซึ่งเป็น
ที่ตั้งแห่งความตามระลึก, ที่

ธัมมัสสาหสมิ ทาโส วะ (หญิง
ว่า ทาสี วะ) ธัมโม เม สามิ-
กิสสะโร,

ธัมโม ทุกขัสสะ มาตา จะ
วิธตา จะ หิ ตัสสะ เม,

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ
สระวีรัญชีวิตัญจิทัง,
วันทันทิหัง (หญิงว่า วัน-
ทนต์หัง) จะริสสามิ ธัมมัส-
เสวะ สุธัมมะตัง,
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง
ธัมโม เม สาระณัง วะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัตเทมยยัง สัตถุ สาสะเน,

ธัมมัง เม วันทะมานะ
(หญิงว่า วันทะมานายะ)
ยังปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาhesุง ตัสสะ เตชะสา.

สอนนั้น ด้วยเศียรเกล้า,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม
เทียว, พระธรรมเป็นเจ้าเป็น
ใหญ่ของข้าพเจ้า,
พระธรรมกำจัดเสียซึ่งทุกข์,
และทรงไว้ซึ่งสิ่งที่เป็นประ-
โยชน์แก่ข้าพเจ้า,

ข้าพเจ้า มอบกายถวายชีวิตนี้
แด่พระธรรม,

ข้าพเจ้าไหว้อยู่จักประพฤติ
ตาม, ซึ่งความที่แห่งพระธรรม,
เป็นธรรมอันดีนั้นเทียว,
ที่พึงอื่นของข้าพเจ้า ไม่มี,
พระธรรมเป็นที่พึงอันประเสริฐ
ของข้าพเจ้า,

ด้วยคำสัตย์นี้, ขอข้าพเจ้าพึง
เจริญในศาสนา, คำสั่งสอนของ
พระศาสดาเถิด,

บุญอันใดที่ข้าพเจ้าไหว้อยู่ซึ่ง
พระธรรม, ได้ประสพแล้ว ณ
ที่นี่,

ด้วยเดชแห่งบุญนั้น, ขออัน-
ตรายทั้งหลายแม้ทั้งสิ้น, อย่า
ได้มีแก่ข้าพเจ้าเลย.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เจตะสา
 วา, รัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง
 มะยา ยัง,
 รัมโม ปะฏิคคัณหะตุ
 อัจจะยันตัง,
 กาลันตะเร สังวะริตฺตัง วะ
 รัมเม.

กรรมชั่วอันใดที่ข้าพเจ้าได้
 กระทำแล้วในพระธรรม, ด้วย
 กาย ด้วยวาจา หรือด้วยใจก็ดี,
 ขอพระธรรมจงรับซึ่งโทษอัน
 เป็นไปล่วงแล้วนั้น,
 เพื่อความสำรวมระวังในพระ-
 ธรรม ในกาลต่อไปเทอญ.

สังฆานุสสະติ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆานุสสະตินะยัง กะโรมะ เส ฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
 พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติดี
 แล้ว,

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
 พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติตรง
 แล้ว,

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะ-
 โต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
 พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อ
 อริยมรรคญาณ, เป็นเครื่องนำ
 ออกจากทุกข์แล้ว,

สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
 พระภาคเจ้า, เป็นผู้ปฏิบัติชอบ
 ยิ่งแล้ว,

ยะทิทั้ง จัตตาริ ปุริสะยูกานิ
อัญฐะปุริสะปุคคะลา,
เอสะ ณะกะวะโต สาวะกะ-
สังโฆ,
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิ-
ณเณยโย อัญชะลิกะระณีโย,

อะนุตตะรัง ปุณฺณักเขตตัง
โลกัสสาติ.

คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย ๔ บุรุษ
บุคคลทั้งหลาย ๘ นี้ ไฉไล,
นั่น เป็นพระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, เป็นผู้ควรรับ
เครื่องสักการะที่บุคคลนำมา
บูชา, เป็นผู้ควรรับเครื่องต้อนรับ
แขก, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน,
เป็นผู้ควรแก้ทานเครื่อง
เจริญสุขสมบัติ, เป็นผู้อันบุคคล
ควรทำอัญชลี,
เป็นนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญ
อื่นจะยิ่งกว่านี้ ดังนี้.

สังฆากิฉิต

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆากิฉิตัง กะโรมะ เส ฯ

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุ-
ณาทิยุตโต,

โยจฺฐัพพะโร อะริยะะปุคคะ-
ละสังฆะเสฏฺโฐ,

พระสงฆ์ใดเล่าเป็นผู้ประกอบ
แล้วด้วยคุณ, มีคุณคือความ
ปฏิบัติดี เป็นต้น, ที่เกิดเพราะ
พระสัทธรรม,

พระสงฆ์ใดเป็นหมู่แห่งพระ-
อริยบุคคลอันประเสริฐ ๘ อย่าง
๘ จำพวก,

สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะ-
กายะจิตโต,

วันทามะหัง ตะมะรียานะ
กะณัง สุสุทฐัง.

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง
สระระณัง เขมะมุตตะมัง,

ตะติยานุสสะติฏฐานัง
วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

สังฆัสสาหัสมิ ทาโส วะ
(หญิงว่า ทาสี วะ). สังโฆ เม
สามิกิสสะโร,

สังโฆ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ
วิธาตา จะ หิ ตัสสะ เม,

สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ
สระริรัญชีวิตัญจิทัง,
วันทันโตหัง (หญิงว่า วัน-
ทนต์หัง) จะริสสามิ สังฆัส-
โส ปะฏิปันนะ ตัง,

มีกายและจิตเป็นที่อาศัยอยู่
แห่งธรรมอันประเสริฐ มีศีล
เป็นต้น,

ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริย-
สงฆ์ทั้งหลาย, ผู้บริสุทธิ์ดีแล้ว
เหล่านั้น.

พระสงฆ์ใดเป็นสรณะอันเกษม
สุด, ของปาณะสัตว์ทั้งหลาย
ทั้งปวง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์, ซึ่งเป็น
ที่ตั้งแห่งความตามระลึก, ที่
สามนั้น ด้วยเศียรเกล้า,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์
เทียว, พระสงฆ์เป็นเจ้าเป็น
ใหญ่ของข้าพเจ้า,

พระสงฆ์กำจัดเสียซึ่งทุกข์,
และทรงไว้ซึ่งสิ่งที่เป็นประ-
โยชน์แก่ข้าพเจ้า,

ข้าพเจ้ามอบกายและถวายชีวิต
นี้ แด่พระสงฆ์,

ข้าพเจ้าไหว้อยู่จักประพฤติตาม,
ซึ่งความที่แห่งพระสงฆ์, เป็นผู้
ปฏิบัติดีแล้ว,

นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
 สังโฆ เม สระระณัง วะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 วัทเทมยยัง สัตถุ สาสะเน,

สังฆัง เม วันทะมานะ
 (หญิงว่า วันทะมานายะ)
 ยังปฺปญฺญัง ปะสุตัง อิธะ,
 สัพเพปิ อันตะรายา เม
 มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

ที่พึงอื่นของข้าพเจ้า ไม่มี,
 พระสงฆ์เป็นที่พึงอันประเสริฐ
 ของข้าพเจ้า,

ด้วยคำสัตย์นี้, ขอข้าพเจ้าพึง
 เจริญในศาสนา, คำสั่งสอนของ
 พระศาสดาเถิด,

บุญอันใดที่ข้าพเจ้าไหว้อยู่ซึ่ง
 พระสงฆ์, ได้ประสพแล้ว ณ
 ที่นี้,

ด้วยเดชแห่งบุญนั้น, ขออัน-
 ตรายทั้งหลาย แม้ทั้งปวง, อย่า
 ได้มีแก่ข้าพเจ้าเลย.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา
 วา,

สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง
 มะยา ยัง,

สังโฆ ปะฎิคคัณหะตุ อัจจะ-
 ยันตัง,

กาลันตะเร สังวะริตฺตัง วะ
 สังฆะ.

กรรมชั่วอันใดที่ข้าพเจ้าได้
 กระทำแล้วในพระสงฆ์,
 ด้วยกาย ด้วยวาจา หรือด้วยใจ
 ก็ดี,

ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งโทษอัน
 เป็นไปล่วงแล้วนั้น,

เพื่อความสำรวมระวัง ใน
 พระสงฆ์ในกาลต่อไปเทอญ.

แบบสวดมนต์ ทำวัตรเย็น

ปฐมนิเทศพระภาควะนมะการะ

(นำ) หันพระ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปฐมนิเทศพระภาควะนมะการัง ภะโรมะ เส ฯ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

สวดพระคาถาพระปาฐะ

(นำ) หันพระ มะยัง สวดพระคาถาพระปาฐะ ภะณามะ เส ฯ

พุทฺธัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ธัมมัง สรวะณัง คัจฉามิ.

สังฆัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ ธัมมัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ สังฆัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ ธัมมัง สรวะณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ สังฆัง สรวะณัง คัจฉามิ.

สัจจะกิริยาคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง สัจจะกิริยาคาถาโย ภะณามะ เส ฯ

นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	พุทโธ เม สาระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	ธัมโม เม สาระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	สังโฆ เม สาระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

มะหาการุณิกอนาโถติอาทิกา คาถา

(นำ) หันทะ มะยัง มะหาการุณิกอนาโถติอาทิกา คาถาโย
ภะณามะ เส ฯ

มะหาการุณิกो नाโठो	อัตถายะ สัพพะปาณินัง
ปุเรตวา ปาระมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	มา โหนตุ สัพพุปัฑทะวา.
มะหาการุณิกो नाโठो	หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปุเรตวา ปาระมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	มา โหนตุ สัพพุปัฑทะวา.
มะหาการุณิกो नाโठो	สุขายะ สัพพะปาณินัง
ปุเรตวา ปาระมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	มา โหนตุ สัพพุปัฑทะวา.

(ต่อจากนี้สวดมนต์ใน ๗ ทำนานหรือ ๑๒ ทำนาน)

อะต๊ะปะจจะเวกพะณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง อะต๊ะปะจจะเวกพะณะปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

อัสชะ มะยา อะปะจจะเวก-
จิตวา ยัง จีวะรัง ปะริภุตตัง,
ตัง ยาวะเทวะ สัตถัสสะ ปะฏิ-
มาตายะ, อุณ्हัสสะ ปะฏิมา-
ตายะ, ทังสะมะกะสะวาตา-
ตะปะสิริงสะปะ สัมผัสตานัง
ปะฏิมาตายะ,

ยาวะเทวะ หิริโกปิณะปะฏิจ-
ฉาทะนัตถัง.

อัสชะ มะยา อะปะจจะเวกจิตวา
โย ปิณฑะปาโต ปะริภุตโต,

โส เนวะ ทะวายะ น มะทายะ
นะ มัตถะนายะ นะ วิภูสะ-
นายะ, ยาวะเทวะ อิมัสสะ
กายัสสะ สุตติยา ยาปะนายะ
วิหิงสุปะระติยา พรหมะจะ-
รียานุคคะหายะ,

อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะ-
ฏิหังขามิ นะวัญจะ เวทะนัง

จีวรโค อันเราไม่ได้พิจารณา
แล้ว บริโภคแล้วในวันนี้,
จีวรนั้น อันเราบริโภคแล้ว,
เพียงเพื่อบำบัดหนาว เพื่อบำ-
บัดร้อน, เพื่อบำบัดสัมผัส-
เหลือบยุง ลมแดด สัตว์เลื้อย-
คลานทั้งหลาย,
เพียงเพื่อปกปิดอวัยวะ ป้อง-
กันความละอาย.

บิณฑบาตโค อันเราไม่ได้พิ-
จารณาแล้ว บริโภคแล้ว ใน
วันนี้

บิณฑบาตนั้น อันเราบริโภค
แล้ว, ไม่เพื่อเล่น ไม่เพื่อเมา
ไม่เพื่อสดใส ไม่เพื่อเปล่งปลั่ง,
เพียงเพื่อตั่งอยู่แห่งภายนี้, เพื่อ
ให้ชีวิตเป็นไป, เพื่อระงับความ
ลำบาก, เพื่ออนุเคราะห์พรหม-
จรรย์,

ด้วยคิดว่า เราย่อมระงับเวทนา
เก่าเสียได้ด้วย, จักไม่ยังเวทนา

นะ อุปปาเทศสามิ, ยাত্রา จะ
เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา
จะ ผาสุวิหาโร จาติ.

อัสชะ มะยา อปัจจะเวกจิตวา
ยัง เสนาสะนัง ปะริภุตตัง,
ตัง ยาวะเทวะ สีสัสสะ ปะฏิ-
มาตายะ อุณหัสสะ ปะฏิมา-
ตายะ, ทังสะมะกะสะวาตา-
ตะปะสิริงสะปะ สัมผัสสานัง
ปะฏิมาตายะ,
ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิ-
โนทะนัง ปะฏิสัถลานารามัตถัง.

อัสชะ มะยา อปัจจะเวกจิตวา
โย คิลานะปัจจะยะเภสัชชะ-
ปะริกาโร ปะริภุตโต,
โส ยาวะเทวะ อุปันนानัง
เวยาพาธิกานัง เวทะนานัง
ปะฏิมาตายะ อพยาปัชฌะ-
ปะระมะตายะ

อิติ

ใหม่ให้เกิดขึ้นได้ด้วย, ความ
เป็นไป ความหาโทษมิได้, ความ
อยู่ผาสุกของเรา จักมีด้วย
เพราะ อย่างนี้.

เสนาสนะใด อันเราไม่ได้พิ-
จารณาแล้ว บริโภคแล้วในวันนี้,
เสนาสนะนั้น อันเราบริโภค
แล้ว, เพียงเพื่อบำบัดหนาว
เพื่อบำบัดร้อน, เพื่อบำบัดสัมผัส
เหลืออบยุง ลมแดด สัตว์-
เลื้อยคลานทั้งหลาย,
เพียงบรรเทาอันตรายแต่ฤดู
เสีย, และชอบในอันหลีกเลี่ยง.

ยาปรุงเป็นปัจจัยสำหรับคนไข้
ใด, อันเราไม่ได้พิจารณาแล้ว
บริโภคแล้วในวันนี้,
ยาปรุงเป็นปัจจัยสำหรับคนไข้
นั้น, เราบริโภคแล้วเพื่อบำบัด
เวทนา, มีอาพาธต่าง ๆ เป็น
มูลอันเกิดขึ้นแล้ว, เพื่อความ
เป็นผู้หาความลำบากมิได้เป็นอย่างยิ่ง
ดังนี้แล

กายะคะตาสะติภาวนาปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง กายะคะตาสะติภาวนาปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

อะยัง โข เม กาโย

กายของเรา^{นี้}แล

อุทธัง ปาทะตะลา

เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา

อะโธ เกสะมัตตะกา

เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป

ตะจะปะริยันโต

มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ

ปุโร นานัปปะการัสสะ

เต็มไปด้วยของไม่สะอาดมี

อะสุจิโน

ประการต่าง ๆ

อตฺถิ อิมัสมิง กายเ

มีอยู่ในกาย^{นี้}

เกสา

คือผมทั้งหลาย

โลมา

คือขนทั้งหลาย

นะขา

คือเล็บทั้งหลาย

ทันทา

คือฟันทั้งหลาย

ตะโจ

คือหนัง

มังสั

คือเนื้อ

นะหารู

คือเอ็นทั้งหลาย

อัญฺฐิ

คือกระดูกทั้งหลาย

อัญฺฐิมิณฺหัง

เยื่อในกระดูก

วักกั

น้ำมัน

หะทะยัง

หัวใจ

ยะกะนัง

ตับ

กิโลมะกั

พังผืด

ปิยะกัง
 ปัสพาสัง
 อันตัง
 อันตะคุณัง
 อุทะริยง
 กะรีสัง
 มัตตะเก มัตตะลุงกัง
 ปิตตัง
 เสมหัง
 ปุพโพ
 โลหิตัง
 เสโท
 เมโท
 อัสสุ
 วะสา
 เขโพ
 สิงฆาณิกา
 ละลิกา
 มุตตัง
 เอวะมะยัง เม กาโย
 อุทธัง ปาทะตะลา
 อะโธ เกสะมัตตะกา
 ตะจะปะริยันโต

ไต
 ปอด
 ไส้ใหญ่
 ไส้เล็ก
 อาหารใหม่
 อาหารเก่า
 เยื่อในสมองศีรษะ
 น้ำดี
 น้ำเสลด
 น้ำเหลือง
 น้ำเลือด
 น้ำเหงื่อ
 น้ำมันข้น
 น้ำตา
 น้ำมันเหลว
 น้ำลาย
 น้ำมูก
 น้ำไขข้อ
 น้ำมูตร
 กายของเรา^{นี้} อย่าง^{นี้}
 เบื้องบนแต่^{นี้}พื้นเท้า^{นี้}ขึ้นมา
 เบื้องต่ำแต่ปลาย^{นี้}ผมลงไป
 มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่^{นี้}สุดรอบ

ปุโร นานัปปะการัสสะ
อะสุจิโน.

เต็มไปด้วยของไม่สะอาดมี-
ประการต่าง ๆ อย่างนี้แล.

อะภินหะปัจจะเวกขะณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง อะภินหะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณา-
มะ เส ฯ

ชะราธัมโมมहि ชะรัง
อะนะตีโต,
พยาธัมโมมहि พยาธัง
อะนะตีโต,
มะระณะธัมโมมहि มะระณัง
อะนะตีโต,
สัพเพहि เม ปิเยहि มะนาเปहि
นानาภาโว วินาภาโว,

กัมมัสสะโกมहि กัมมะทายา-
โท กัมมะโยนิ กัมมะพันธุ
กัมมะปะณิสสะระโณ,

ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัลยาณัง
วา ปาปะกัง วา ตัสสะ ทายาโท
ภะวิสสามิ,

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จะ
ล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้,
เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา
จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้,
เรามีความตายเป็นธรรมดา
จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้,
เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ , คือ
ว่าจักต้องพลัดพรากจากของ
รักของเจริญใจทั้งสิ้นไป,
เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน, มี
กรรมเป็นผู้ให้ผล, มีกรรม
เป็นแดนเกิด, มีกรรมเป็นผู้
ติดตาม, มีกรรมเป็นที่พึงอาศัย,
เราจัดทำกรรมอันใดไว้, เป็น
บุญ หรือเป็นบาป, เราจักเป็น
ทายาท, คือว่าจักต้องได้รับผล

เอวัง อัมเหหิ อะภินัง
ปัจจะเวกขิตัพพัง,

| ของกรรมนั้นสืบไป,
| เราทั้งหลายควรพิจารณาอย่าง
| นี้ทุกวัน ๆ เกิด.

ปัตติทานะคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส ฯ

ปุณฺณสัทธานิ กะตัสสะ ยา-
นํญฺญานิ กะตานิ เม, เตสฺสญฺจะ
ภากิโน โหนตุ สัตตานั้นตาป-
ปะมานะกา,

เย ปิยา คุณะวันตา จะ,
มัยหัง มาตาปีตาทะโย,

ทิฏฐา เมจาปะยะทิฏฐา วา,
อัญญเญ มัชฌัตตะเวรีโน สัตตา
ติฏฐันติ โลกัสสมิง,
เตภุมมา จะตุโยนิกา,
ปัญฺเจะกะจะตุโวการา,
สังสะรันตา ภะวาภะเว,

ญฺาตัง เย ปัตติทานัมเม,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย ไม่มีที่สุด
ไม่มีประมาณ, จงเป็นผู้มีส่วน
แห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำในบัดนี้,
แลแห่งบุญทั้งหลายอื่นที่ข้าพ-
เจ้าได้ทำแล้ว,

คือ ชนเหล่าใดเป็นที่รักผู้มีคุณ,
มีมารดาและบิดาของข้าพเจ้า
เป็นต้น,

ที่ข้าพเจ้าได้เห็น หรือแม้ไม่ได้เห็น,
แลสัตว์ทั้งหลายอื่นที่เป็นกลาง
แล มีเวรกันตั้งอยู่ในโลก,
เกิดในภุมิ ๓ เกิดในกามนิค ๔,
มีชั้น ๕ แลชั้น ๑ แลชั้น ๔,
ท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยแลภพ
ใหญ่,

สัตว์เหล่าใดทราบการให้ส่วน-
บุญของข้าพเจ้าแล้ว,

อะนุโมทันทุ เต สะยัง,

เย จิมัง นัปปะชานันติ,

เทวา เตสัง นิเวทะยุง,

มะยา ทินนानะ ปุณฺณานัง

อะนุโมทะนะเหตุนา,

สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ

อะเวรา สุขะชีวิโน,

ขอให้สัตว์เหล่านั้น อนุโมทนา
เองเกิด,

ก็สัตว์เหล่าใด ย่อมไม่ทราบ
การให้ส่วนบุญของข้าพเจ้านี้,

ขอให้เทพทั้งหลายพึงแจ้งแก่
สัตว์เหล่านั้น,

เพราะเหตุ ก็อนุโมทนาบุญ
ทั้งหลายที่ข้าพเจ้าให้แล้ว,

ขอให้สัตว์ทั้งปวง จงอย่ามีเวร
อยู่เป็นสุขเสมอเกิด,

เมตตาพรหมวิหาระภาวนาปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง เมตตาพรหมะวิหาระภาวนาปาฐัง ภา-
ณามะ เส ฯ

อะหัง สุขิโต โหมิ, นิตทุกโข โหมิ,

อะเวโร โหมิ, อัปยาปัชฌา โหมิ,

อะนีโฆ โหมิ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ.

สัพเพ สัตตา สุขิตา โหนตุ,

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ,

สัพเพ สัตตา อัปยาปัชฌา โหนตุ,

สัพเพ สัตตา อะนีฆา โหนตุ,

สัพเพ สัตตา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ,

สัพเพ สัตตา สัพพะทุกขา ปะมุญจันตุ,
สัพเพ สัตตา ลัทธะสัมปัตติโต มา วิจจันตุ,
สัพเพ สัตตา กัมมัสสะกา กัมมะทายาทา
กัมมะโยนี กัมมะพันธุ กัมมะปะฏิสสะระณา,
ยัง กัมมัง กริสันติ กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา
ตัสสะ ทายาทา ภาวิสสันติ.

คำอุทิศส่วนกุศล

สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ
อะเวรา สุขะชีวีโน,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงอย่าได้
มีเวรแก่กันและกันเลย, จง
ดำรงชีพอยู่เป็นสุขทุกเมื่อ
เทอญ.

กะตัง ปุญญะมะลัง มัยหัง
สัพเพ ภาคี ภาวันตุ เต,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงได้เสวย
ผลบุญ, ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญ
ด้วยกาย วาจา ใจ แล้วนั้น
เทอญ.

คำอาราธนากรรมฐาน

ข้าพเจ้าจักเจริญกรรมฐานภาวนา
สังสมทสภารมีธรรม
บ่มอินทรีย์ให้แก่โดยกาล
สืบสายวิตกวิจารณ์ปีติ

บูชาพระรัตนตรัยอุดม
บำเพ็ญอิทธิบาททั้งสี่
สังหารนิวรณ์ห้าให้หาย
ศิริร่วมสุข เอกัคคตา

ต่อมาให้ถึงฉานสี
 เดินมรรคาพระอริยมังคิ
 ตัดมูลอาสวะอนุสัย
 ล่วงถึงประโยชน์ยิ่งใหญ่
 คุณไต่อริราชเทวา
 คุณความดีทุกประการ
 บรรเทาทุกข์ร้อนให้เหือดหาย
 ปราศจากภัยอันตรายนิรันดร์
 สมดังความมุ่งหมาย

พร้อมด้วยวสีทั้งห้า
 ล้างธุลีกิเลสให้สูญ
 ห่างไกลสังโยชน์ทั้งปวง
 ขอคุณพระรัตนตรัย
 คุณบิดามารดาครูอาจารย์
 จงมาเป็นที่พึ่งแก่ข้าพเจ้า
 ทำลายมารทำให้พินาศ
 เกษมสันต์ประสพสิ่งเสมอใจ
 ณ กาลบัดนี้ เทอญ.

(ต่อจากนี้ นั่งสมาธิตามสมควรแก่เวลา)

แบบปฏิญาณตน เนกขัมมธัมมจารี

เอสาหัง ภันเต, สุจิระปะริ-
 นิพพุตัมปิ, ตัง ภะคะวันตัง,
 สະระณัง กัจฉามิ, ธัมมัญจะ
 ภิกขุสังฆัญจะ, พุทธะมามะ-
 กาคิ, มัง สัจจโม ๛เรตุ, อัสสะ-
 ตักเค ปาณูปะตัง, สະระณัง
 คะตัง.

ข้าพเจ้าขอถึงพระผู้มีพระภาค
 เจ้า, แม่ปรินิพพานานแล้ว,
 พร้อมทั้งพระธรรม, และพระ
 ภิกษุสงฆ์, ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
 ที่นับถือ, ขอพระสงฆ์จงทรง
 จำข้าพเจ้า ว่าเป็นพุทธมามกะ,
 ผู้ถึงพระรัตนตรัย ว่าเป็นที่พึ่ง,
 จำเดิมแต่วันนี้, เป็นต้นไป.

อาราธนาศีล ๘ (บวชปีพราหมณ์)

มะยัง ภันเต, ติสระระณณะ สะหะ, อัญฐะสีตานิ ยาจามะ,
 ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต, ติสระระณณะ สะหะ, อัญฐะสีตานิ ยาจามะ,
 ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต, ติสระระณณะ สะหะ, อัญฐะสีตานิ ยาจามะ.

บทสมาทานศีล ๘

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ.
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ.
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ.

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

(เมื่อพระสงฆ์กล่าวว่า ติสระระณะกะมะนัง นิฉฐิตัง ให้รับว่า
 “อามะ ภันเต”)

๑. ปาณาติปาตา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๓. อะพรัหมะจะรียา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.
๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.
๕. สุราเมระยะมัจชะปะมาทัญญานะ เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.
๖. วิกาละโกชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.
๗. นัจจะคิตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธา-
ระณะมัตตะนะ วิญจะนัญญานา เวระมะณี สิกขาปะทัง
สะมาทิยามิ.
๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง
สะมาทิยามิ.

อิมานิ อัญฐะสิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ.

อิมานิ อัญฐะสิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ.

อิมานิ อัญฐะสิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ.

บทสวดบททวนศีล ๘

อะนุญญาติ โข ภะคะวา,

อุปาสะกะอุปาสะกา
อัญฐะสิกขาปะทานิ,

ยะถาสะติ ยะถापะลัง
มะนะสิกะโรมะ,

พระผู้มีพระภาค พระองค์ทรง
อนุญาตไว้ว่า,

ผู้เป็นอุปาสิกอุปาสิกา ใน
พระพุทธศาสนา, พึงรักษาไว้
ซึ่งสิกขาบท ๘ ประการ,

ตามสติกำลังที่ตนได้สมาทาน
นั้น, จักรักษาสิกขาบทดังนี้
คือ,

ปาณาติปาตา, เวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

อะทินนาทานา, เวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

อะพรหมะจะริยา, เวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

มุสาวาทา, เวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏ-
ฐานา, เวระมะณี สิกขาปะทัง
สะมาทิยามิ,

วิกาละโภชะนา, เวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัวน้อยตัว
ใหญ่ตัวเป็นให้ตาย, และไม่
บังคับใช้ผู้อื่นให้ฆ่า,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากลักขโมยเอาสิ่งของ
ของท่านผู้อื่นมาเป็นของเรา,
และไม่บังคับใช้ผู้อื่นลักขโมย,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากเมถุนธรรมอันเป็นอกุ-
ศล, อันเป็นมารเป็นข้าศึกแก่
พรหมจรรย์,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการกล่าวคำเท็จไม่จริง,
อันเป็นสิ่งที่ล่อลวงท่านผู้อื่นให้
ลุ่มหลง,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการดื่มกิน ซึ่งสุราและ
เมรัย, อันเป็นเครื่องดองของ
เมา, ซึ่งเป็นเหตุเป็นที่ตั้งแห่ง
ความประมาท.

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการบริโภคอาหารใน

นัจจะคีตะวาทีตะวิสสุกะทัส-
สะนะมาลาคันธะ วิเลปะนะ-
ธาระณะมัตตะนะวิภูสณฺหา-
ณานา, เวระมะณี สิกขาปะทัง
สมาதியามิ,

อุจจาสะยะนะมะหาสะยะ-
นา, เวระมะณี สิกขาปะทัง
สมาதியามิ,

อิมานิ อัญญะ สิกขาปะทานิ,

สีเลนะ สุคะติง ยันติ สีเลนะ
โภคะสัมปะทา,

สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัสมา
สีลัง วิโสธะเย.

เวลาวิกาล, คือตั้งแต่เที่ยงแล้ว
ไปจนถึงอรุณขึ้นมาวันใหม่.

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการคิด สี ดี เป้า,
คะนอง ฟ้อนรำ ขับร้องด้วย
ประการต่าง ๆ , และตัดทรง
ประดับร่างกาย ด้วยระเบียบ
ดอกไม้และของหอม, อันเป็น
เครื่องทาเครื่องย้อมผัดผิว
ต่าง ๆ ,

ข้าพเจ้าจักษุรักษาสิกขาบท, คือ
เว้นจากการนั่งนอนเหนือที่นั่ง
ที่นอนอันสูงใหญ่, อันภายในมี
นุ่นและสำลี,

สิกขาบททั้ง ๘ ประการนี้, เมื่อ
ใครตั้งใจรักษาสมาทานตั้งมั่น
จักเป็นผู้ถึงซึ่งความสุข และ
โภคะอันสมบูรณ์, ทั้งในภพนี้
และภพหน้า,

จักเป็นเหตุแห่งมรรคและผล
ธรรม, และจักนำสู่พระนิพพาน
อันเกษม, เหตุดังนั้น เราทั้ง
หลาย, จงตั้งใจรักษาศีลของตน

ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์โดยทั่วกัน
เทอญ ฯ

บทพิจารณาอาหาร

ข้าพเจ้าพิจารณาโดยแยกคายแล้ว ซึ่งอาหารนี้ โดยความเป็นของยังอรรถภาพร่างกายให้เป็นไป . จักไม่บริโภคด้วยความมัวเมาในรสอาหาร ด้วยความอร่อยแห่งลิ้น เพื่อความสดสวยงดงามแห่งร่างกาย, แต่จักบริโภคเพียงเพื่อบรรเทาเวทนาเก่าที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อบรรเทาใหม่ที่ยังไม่เกิดขึ้น เพื่อจักมีเรี่ยวแรงกำลัง ในการปฏิบัติธรรม

ขออาหารนี้ จงเป็นปัจจัยแห่งการบำเพ็ญธรรม แก่ข้าพเจ้าตามสมควร เทอญ ฯ

การลาสิกขาบท

นำดอกไม้ ธูป เทียน เครื่องสักการะมาแล้ว กราบพระรัตนตรัย ๓ ครั้ง เปล่งวาจาว่า “สิกขัง ปัจจักขามิ, ข้าพเจ้าขอลาสิกขา, คิหิตี มัง ธารณะ, ขอท่านทั้งหลาย จงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นคฤหัสถ์” (กล่าว ๓ ครั้ง)

คำปฏิญาณตน เป็นอุบาสก - อุบาสิกา

เอสาหัง ภันเต, สุจิระปะรินิพพุตัมปิ,
ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ,

อุปาสะกัตตัง สังโฆ ชาเรตุ,

อัสสะตักเค ปาณูปะตัง สะระณัง คะตัง.

(ต่อแต่นั้นประธานสงฆ์ พึงให้รับเบญจศีล โดยไม่ต้องให้รับไตรสรณคมน์ซ้ำอีก เป็นเสร็จพิธี)

คำอาราธนาต่าง ๆ

คำอาราธนาพระสงฆ์แสดงธรรม

พรหมมา จะ โลกาธิปะตี สะหัมปะติ

กัตถัญจะลี อัมมิวะรัง อะยาจะถะ

สันตีระ สัตตาปปะระชักกะชาติกา

เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง ฯ

(คำอาราธนาพระสงฆ์แสดงธรรม (พิเศษ))

จาตุททะสี ปันณะระสี

กาลา พุทเธนะ ปญญุตตา

จาตุททะสี อะยันทานิ

เตนายัง ปะริสา ธัมมัง

สาธุ อัยโย ภิกขุสังโฆ

อะยันจะ ปะริสา สัพพา

ยา จะ ปักขัสสะ อัญญะมี

สัทธัมมัสสะวะนัสสิเม

สัมปัตตา อะภิลักขิตา

โสตุส อีระ สะมาคะตา

กะโรตุ ธัมมะเทสะนัง

อัญญิกัตวา สุณาตุ ตัง ฯ

(วัน ๘ คำ เปลี่ยนเป็น อัญญะมี โข, วัน ๑๕ คำ เปลี่ยนเป็น ปันณะระสี , ถ้าวัน ๑ คำ เปลี่ยนเป็น อะมาวะสี หรือ ปาฏิปะโท)

คำอาราธนาพระปริตร

วิปัสติปะฎิพาหะ	สัพพะสัมปัตตสิทธิยา
สัพพะทุกขะวินาสายะ	ปริตตัง พรุถะ มังคะลัง.
วิปัสติปะฎิพาหะ	สัพพะสัมปัตตสิทธิยา
สัพพะภะยะวินาสายะ	ปริตตัง พรุถะ มังคะลัง.
วิปัสติปะฎิพาหะ	สัพพะสัมปัตตสิทธิยา
สัพพะโรคะวินาสายะ	ปริตตัง พรุถะ มังคะลัง.

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระเณนะ สะหะปัญจะ
สีลานิ ยาจามะ.

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระเณนะ
สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ.

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระเณนะ
สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ.

คำอาราธนาศีล ๘ (อุโบสถศีล)

มะยัง ภันเต ติสระเณนะ สะหะ อัญ्ञังคะสะมันนา คะตัง
อุโปสะถัง ยาจามะ.

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระเณนะ สะหะ อัญ्ञังคะสะมันนา-
กะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ.

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระเณนะ สะหะ อัญ्ञังคะสะมันนา-

กะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ.

คำอาราธนาเหล่านี้ ถ้าอาราธนาคนเดียวให้เปลี่ยน มะยัง เป็น อะหัง, เปลี่ยน ยาจามะ เป็น ยาจามิ, ถ้าอาราธนา คีล ๘ ที่มีไข่อุโปสถคีลให้เปลี่ยน ปัญจะ สีลานิ เป็น อัญญ สีลานิ. อนึ่ง บางครั้งจะตัดคำว่า วิสุง วิสุง รักษาฉัตถายะ ออกเสียก็ได้

คำถวายสังฆทานสามัญ

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสละ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ ภัตตานิ
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่งภัตตา-
หาร, กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระ-
ภิกษุสงฆ์จงรับ, ซึ่งภัตตาหาร, กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, เพื่อ
ประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนาน
เทอญ ฯ

คำถวายสลากภัตต์

เอตานิ มะยัง ภันเต, สะลากภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
อะสุกัณฺฐาเน ชฺฐะปีตานิ, ภิกขุสังฆัสสละ, โอโณชะยามะ,
สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, เอตานิ สะลากะภัตตานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, สลากภัตตาหาร, กับทั้งบริวารทั้งหลาย, ซึ่งตั้งไว้แล้ว ณ ที่นั้น, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวายแก่พระ
พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ซึ่งสลากภัตตาหาร,
กับทั้งบริวารเหล่านั้น, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์,
และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ล้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายข้าวสาร

อิมานิ มะยัง ภันเต, ตันตุลานิ สะปะริวารานิ, ภิกขุสงฆ์สสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฆ์, อิมานิ ตันตุลานิ
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวายข้าวสาร,
กับทั้งบริวารเหล่านี้, แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ,
ข้าวสาร กับทั้งบริวารเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์
และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ล้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายมตกภัตตา

อิมานิ มะยัง ภันเต, มะตะกะภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสงฆ์สสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฆ์, อิมานิ, มะตะกะภัตตานิ
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ,
ญาคะกานัง, กาละกะกานัง หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่งมตก-
กัตต์, กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อ
ประโยชน์, และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย, แก่ญาติทั้ง
หลาย, มีบิดามารดาเป็นต้น, ผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย, สิ้นกาลนาน
เทอญ ฯ

คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต, ปังสุกุละจีวะรานิ, สะปะริสارانิ,
ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ,
ปังสุกุละจีวะรานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง,
ทิมะรตัตถ, หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ผ้าบังสุ-
กุลจีวร, กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, แก่
พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ผ้าบังสุกุลจีวร, กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์และ
ความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

อิมานิ มะยัง ภันเต, วัสสิกะสาฎิกานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ, วัสสิกะสาฎิ-

กานิ, สะปะริวารานิ, ปะณิกคัณหาตุ, อัมหากัง ทิมะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ผ้าอาบ
น้ำฝน, กับทั้งบริวารเหล่านี้, แก่พระสงฆ์, ขอพระสงฆ์จงรับ, ผ้า
อาบน้ำฝน, กับทั้งบริวารเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประ-
โยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายผ้าไตรอุทิศแก่ผู้ตาย

อิมานิ มะยัง ภันเต ติจีวะรานิ, อัยยัสสะ เทมะ, สาธุ โน ภันเต,
อะยัง ติจีวะระปุชาวิปาโก, อัมหากัง ญาคกานัง, กาละกะตานัง,
สังวัตตะตุ, อัมหากัง, ญาคะกา, ทานะปัตติง ละภันตุ, อัมหากัง,
เจตะสา ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอถวายไตรจีวรนี้,
แก่พระผู้เป็นเจ้า, ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ, ผลของการบูชาด้วย
ไตรจีวรนี้, จงเป็นไป, เพื่อญาติของข้าพเจ้าทั้งหลาย, จงได้รับ
ส่วนบุญแห่งทานนี้, ตามความประสงค์, ของพวกข้าพเจ้าทั้งหลาย
เทอญ ฯ

คำถวายพระพุทธรูป

อิมัง ภันเต พุทธะรูปัง, สังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, อายะติง สา-
สนัสสะ, อะติโรจะนายะ จะ, ถาวะรายะ จะ, สาธุ โน ภันเต,
สังโฆ, อิมัง พุทธะรูปัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่ง
พระพุทธรูปนี้, แก่พระสงฆ์, เพื่อความเจริญรุ่งเรือง, และเพื่อ
ความถาวร, แห่งพระศาสนาต่อไป, ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ, ขอ
พระสงฆ์จงรับ, ซึ่งพระพุทธรูปนี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประ-
โยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายเสนาสนะ กุฏิ วิหาร

อิมานิ มะยัง ภันเต, เสนาสนะนานิ, อาคะตানাคะตัสสะ, จาคุกทิ-
ตัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ,
อิมานิ, เสนาสนะนานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, เสนาสนะ
เหล่านี้, แก่พระภิกษุสงฆ์, ผู้มีในทิศทั้ง ๔, ที่มาแล้วก็ดี ยังไม่มา
ก็ดี, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, เสนาสนะเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้ง
หลาย, เพื่อประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาล-
นาน เทอญ ฯ

คำถวายคัมภีร์พระธรรม

มะยัง ภันเต, อิมัง สะปะริวารัง, โปณฺณสฺสกะคันถัง, พะหุชะนะหิ-
 ตายะ, พะหุชะนะสุขายะ, มะหาเถเรหิ, ยุตตปปะยุตตัง, ฐัมมิกัง
 ฐัมมะลัทธัง, จาตุททิสฺสสสะ, ภิกขุสํฆัสสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ
 โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง สะปะริวารัง, โปณฺณสฺสกะคันถัง. พะหุ-
 ชะนะหิตายะ, พะหุชะนะสุขายะ, มะหาเถเรหิ, ยุตตปปะยุตตัง,
 ฐัมมิกัง ฐัมมะลัทธัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทิฆะรัตตัง,
 หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่งคัมภีร์
 พระธรรม, อันพระมหาเถระทั้งหลาย, ชำระสอบทานแล้ว, อันเกิด
 ขึ้นโดยชอบธรรม, อันได้มาโดยชอบธรรม, กับทั้งบริวารนี้, แก่
 พระภิกษุสงฆ์, ผู้มีในทิศทั้ง ๔, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ซึ่งคัมภีร์
 พระธรรม, อันพระมหาเถระทั้งหลาย, ชำระสอบทานแล้ว, อันเกิด
 ขึ้นแล้วโดยชอบธรรม, อันได้มาโดยธรรม, กับทั้งบริวารนี้, ของ
 ข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,
 สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายยานำบัดความป่วยไข้

อิมานิ มะยัง ภันเต, คิลาณะเภสัชชานิ, สะปะริวารานิ, สํฆัสสสะ,
 โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, สังโฆ, อิมานิ, คิลาณะเภสัชชานิ,
 สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัณฺเฑวะ ญาคกานันฺเฑวะ,
 ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ยาบำบัด
ความป่วยไข้, กับทั้งบริวารนี้, แก่พระสงฆ์, ขอพระสงฆ์จงรับ,
ยาบำบัดความป่วยไข้, กับทั้งบริวารนี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อ
ประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย, แก่ญาติทั้งหลาย
ด้วย. สันกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายเวจกุฎี

มะยัง ภันเต, อิมัง วัจจะกุฎิง, อาคะตานาคะตัสสะ, จาตุททิสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง
วัจจะกุฎิง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทีมะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ ฯ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, เวจกุฎี
หลังนี้, แก่พระภิกษุสงฆ์, ผู้มีในทิศทั้ง ๔, ที่มาแล้วก็ดี ยังไม่มาก็
ดี, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, เวจกุฎีหลังนี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
เพื่อประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สันกาลนาน
เทอญ ฯ

บทสวดมนต์ท้ายทำวัตรเย็น

สวดมนต์ ๑๒ ทำน่าน

ปัฟพะโตปะมะคาถา

ยะถาปี เสลา วิปูลา
 สะมันตา อะนุปะริเยยยุง
 เอวัง ชะรา จะ มัจจุ จะ
 ขัตติเย พราหมะณ เวสเส
 น กิณฺญจิ ปะริวัชเชติ
 นะ ตัตถะ หัตถีนัง ภูมิ
 นะ จาปี มั่นตะยฺหุทธะ
 ตัสมา หิ ปณฺฑิโต โปโส
 พุทธะ รัมเม จะ สังเม จะ
 โย รัมมะจารี กาเยนะ
 อิธะวะ นัง ปะสังสันติ

นะกัง อาหัจจะ ปัฟพะตา
 นิโปโปเถนตา จะตุททิสสา.
 อะธวัตตันติ ปาณินโน
 สุตเท จันฑาละปุกกุเส.
 สัฟพะเมวาภิมัททะติ
 นะ ระถานัง นะ ปัตติยา.
 สักกา เขตุง ฐะเนนะ วา
 สัมปัสสัง อตถะมัตตะโน.
 ธีโร สัทธัง นิเวสะเย
 วาจาเย อุทะ เจตะสา
 เปจจะ สักเค ปะโมทะติ.

อะริยะะธะนะคาถา

ยัสสะ สัทธา ตะธาคะเต
 สีลัญจ ยัสสะ กัลยาณัง
 สังเมปะสาโท ยัสสัจฉิ
 อะทะลิตโทติ ตัง อาหุ
 ตัสมา สัทธัญจะ สีลัญจะ
 อะนุญญะเชถะ เมธาวิ

อะจะลา สุปะติฏฐิตา
 อะริยะะกันตัง ปะสังสิตัง.
 อุกฺกุฏตัญจะ ทัสสะนัง
 อะโมฆันตัสสะ ชีวิตัง.
 ปะสาทัง รัมมะทัสสะนัง
 สะรัง พุทธานะสาสะนันติ.

นมะการะสิทธิคาถา

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัณฺโฐ
 สามัง วะ พุทฺโธ สุคะโต วิมุตโต.
 มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
 ปาเปสสิ เขมมัง ชะนะตัง วิเนยยัง.
 พุทฺธัง ะรันตัง สิริระสา นะมามิ
 โลกัสสะ นาถึญจะ วินายะกัญจะ
 ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
 สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.
 รัมโม ะโซ โย วียะ ตัสสะ สัตถุ
 ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทฺธิมคคัง.
 นิยยานิโก รัมมะธรัสสะ ธารี
 สาทาเวโห สันติกะโร สุจิณฺโณ.
 รัมมัง ะรันตัง สิริระสา นะมามิ
 โมหปปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง.
 ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
 สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.
 สัทรัมมะเสนา สุคะตานุโค โย
 โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะเชตา.
 สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ
 สวากขาตะรัมมัง วิทิตัง กะโรติ.
 สังมัง ะรันตัง สิริระสา นะมามิ

พุทธานุพุทธีง สะมะลีลทิญฺญิง.

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.

สัมพุทฺธอ อัญญะวีสัญจะ

ปัญจะสะตะสะหัสสานิ

เตสัง รัมมัญจะ สังฆัญจะ

นะมะการานุภาเวนะ

อะเนกา อันตะรายาปี

ทวาทะสญจะ สะหัสสะเก

นะมามิ สิริสา อะหัง

อาทะเรนะ นะมามิหัง

หันทวา สัพเพ อุปัททะเว

วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทฺธอ ปัญจะปัญญาสญจะ

ทะสะสะตะสะหัสสานิ

เตสัง รัมมัญจะ สังฆัญจะ

นะมะการานุภาเวนะ

อะเนกา อันตะรายาปี

จะตุวิสะติสะหัสสะเก

นะมามิ สิริสา อะหัง

อาทะเรนะ นะมามิหัง

หันทวา สัพเพ อุปัททะเว

วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทฺธอ นุุตตะระสะเต

วิสะติสะตะสะหัสสานิ

เตสัง รัมมัญจะ สังฆัญจะ

นะมะการานุภาเวนะ

อะเนกา อันตะรายาปี

อัญญะจัตตาฬิสะสะหัสสะเก

นะมามิ สิริสา อะหัง

อาทะเรนะ นะมามิหัง

หันทวา สัพเพ อุปัททะเว

วินัสสันตุ อะเสสะโต.

นะโมการะอัญฐะกัง

นะโม อะระหะโต สัมมา	สัมพุทฺธัสสะ มะเหสีโน
นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ	สวากขาตัสเสวะ เตนิระ.
นะโม มหาสังฆัสสาปิ	วิสุทฺธะสีลทิฏฐิโน
นะโม โอมายารัทธัสสะ	ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง.
นะโม โอมะกาตีตัสสะ	ตัสสะ วัตตุตตะยัสสะปิ
นะโมการัปปะภาเวนะ	วิกัจฉันตุ อุปัททะวา.
นะโมการานุภาเวนะ	สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
นะโมการัสสะ เตเชนะ	วิธิมहि โหมิ เตชะวา.

มังคะละสุตตัง

เอวัมเม สุตัง. เอกัง สมะยัง ภะคะวา, สāvattiyā viharati,
 Setthaveṇa aññāṇapīṇṭhikāssa, āramā, aḍḍhā aññāṇaṇḍa-
 tava, oṭṭhānāya rāṭṭhiya oṭṭhānāvaṇṇa gevalakāpāṇṇi-
 Setthaveṇā oṭṭhāṇa, yena bhaddhā teṇupassāgama, upassā-
 gāmitva bhaddhāva aññāṇaṇḍa ekaṇṇāva aññāṇa. ekaṇṇāva
 sūta, ā, sā tava bhaddhāva aññāṇaṇḍa kathaṇṇa aññāṇa
 phā, tava mānasa, ja-
 āgāṇṇa mānasa, sātthāṇṇi
 aḍḍhāna, ja, phāṇṇi
 pūṇa, ja, pūṇāṇṇi
 pāṇṇi, ja, pāṇṇi
 ātṭhāṇṇi, ja, ātṭhāṇṇi
 ātṭhāṇṇi, ja, ātṭhāṇṇi
 ātṭhāṇṇi, ja, ātṭhāṇṇi

สุภาสิตา จะ ยา วาจา
 มาตาปิตุอุปภูฏานัง
 อะนาकुลา จะ กัมมันตา
 ทานัญจะ รัम्मะจะริยา จะ
 อะนะวัชชานิ กัมมานิ
 อาระตี วิระตี ปาปา
 อัปปะมาโท จะ รัम्मะสุ
 การะโว จะ นิวาโต จะ
 กาเลนะ รัम्मัสสะวะนัง
 ขันตี จะ โสวะจัสสะตา
 กาเลนะ รัम्मะสากัจฉา
 ตะโป จะ พรหมะจะริยัญจะ
 นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ
 ศุภุสสะ โลกะรัम्मะเห
 อะโสกัง วิระชัง เขมัง
 เอตาทิสานิ กัตวานะ
 สัพพัตถะ โสติดัง คัจฉันติ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ปุตตะทาร์สสะ สังกะโห
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ญาคะกานัญจะ สังกะโห
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 มัชชะปาณา จะ สันญะโม
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 สันตุญฐี จะ กะตัญญูตา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 อะริยะะสัจจานะ ทัสสะนัง
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 สัพพัตถะมะปะราชาทา
 ตันเตสยัง มังคะละมุตตะมันติ.

ระตะนะสุตตัง

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข.
 สัพเพ วะ ภูตา สุขะนา ภาวันตุ
 อะโธปิ สักกัจจะ สุขันตุ ภาสิตัง.

ตัสมา หิ ภูตา นิสาเมณะ สัพเพ
 เมตตัง กะโรธะ มานุสียา ปะชายะ.
 ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
 ตัสมา หิ เน รักษะธะ อัมปะมัตตา.
 ยังกิณฺณจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
 สักเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง.
 นะ โน สะมัง อตฺถิ ตะถาคะเตนะ
 อิทัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ.
 ขะยัง วิรากัณฺโณ อะมะตัง ปะณีตัง
 ยะทักขณะกา สักยะมุนี สะมาหิโต.
 นะ เตนะ รัมเมนะ สัมมัตถิ กิณฺณจิ
 อิทัมปิ รัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ
 ยัมพุทฺธะเสฏฺฐโณ ปะริวัณณะยิ สุจิง
 สะมาธิมานันตะริกัณฺณญะมาหุ
 สะมาธินา เตนะ สะโม น วิชชะติ
 อิทัมปิ รัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ.
 เย ปุคคะลา อัญฺญะ สะตัง ปะสัตถา
 จัตตาริ เอตานิ ยุกานิ โหนติ.
 เต ทักขิณียา สุคะตัสสะ สาวะกา
 เอเตสุ ทินนานิ มหัพพะลานิ.

อิทัมปิ สังเม ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.
 เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัพเพนะ
 นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ.
 เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัลยา
 ลัทธา มุธา นิพพุตัง ภูณชะมานา.
 อิทัมปิ สังเม ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.
 ยะถินทะจีโล ปะฐะวัง สิโต สียา
 จะตุพภิ วาเตภิ อะสัมปะกัมปิโย.
 ตะณูปะมัง สัปปุริสสัง วะทามิ
 โย อะริยะสัจจานิ อะเวจจะ ปัสสะติ.
 อิทัมปิ สังเม ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.
 เย อะริยะสัจจานิ วิภาวะยันติ
 คัมภีระปัญญะนะ สุเทสิตานิ.
 กิณฺหาปี เต โหนติ ภูสัปปะมัตตา
 นะ เต ภาวัง อัญญะมาทียันติ.
 อิทัมปิ สังเม ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.
 สะหาวัสสะ ทัสสะนะสัมปะทายะ
 ตยัสสุ รัมมา ชะหิตา ภาวันติ.
 สักกายะทิฏฐิ วิจิกิฉิตฺตัญจะ

สีสัพพตัง วาปี ยะทตถิ กิณฺณจิ.
 จะตุหะปาเยหิ จะ วิปปะมุตโต
 ฉะ จาภิสฺसानานิ อะภัพฺโป กาตุง.
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณิตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺติ โหตุ.
 กิณฺณจาปี โส กัมมัง กะโรติ ปาปะกัง
 กาเยนะ วาจาญฺฑะ เจตะสา วา.
 อะภัพฺโป โส ตัสสะ ปะฏิจจะทายะ
 อะภัพฺพะตา ทิณฺณฐะปทฺธสสะ วุตตา.
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณิตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺติ โหตุ.
 วนัปปะคุมเพ ยะถา ผุสฺสิตักเค
 คิมหานะมาเส ปะฐะมัสสมิง คิมเห.
 ตะณฺฐปะมัง ฐัมมะวะรัง อะเทสะยิ
 นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ.
 อิทัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณิตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺติ โหตุ.
 ะโร ะรัณฺณ ะระโท ะราหะโร
 อะนุตตะโร ฐัมมะวะรัง อะเทสะยิ.
 อิทัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณิตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺติ โหตุ.
 จินฺนัง ปุราณัง นะวัง นตฺถิ สัมภะวัง
 วิรตตะจิตตายะติเก ภาวะสฺสมิง.

เต จีณพีชา อะวิรูปหิฉันทา
 นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป.
 อิทัมปิ สังเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.
 ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข.
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 พุทฺธัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.
 ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 ฐัมมัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.
 ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 สังฆัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.

กะระณียะเมตตะสุตตัง

กะระณียมัตถะกุสะเลนะ
 สักโก อุชฺฐ จะ สุหุชฺฐ จะ
 สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ
 สันตินทริโย จ นิปะโก จะ

ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
 สุวะโจ จัสสะ มุฑฺฒ อะนะติมานิ.
 อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
 อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิตโธ.

นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิณฺณจิ
 สฺสจฺจโน วา เขมิโน โหนตุ
 เย เกจิ ปาณะภุตฺตติ
 ทิมา วา เย มะหันทา วา
 ทิณฺณฐา วา เย จะ อทิณฺณฐา
 ภุตา วา สัมภะเวสี วา
 นะ ปะโร ปะรัง นิคุพเพถะ
 พยาโรสะนา ปะฐิฆะสฺสญฺญา
 มาตา ยะถา นียัง ปุตตัง
 เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
 เมตตฺตญฺจะ สัพพะโลกัสสิมัง
 อุตฺถัง อะโธ จะ ติริยญฺจะ
 ติณฺณฐญฺจะรัง นิสินโน วา
 เอตัง สะติง อธิณฺณญฺเย
 ทิณฺณฐญฺจะ อะนุปะกัมมะ
 กาเมสุ วินยยะ เคธัง

เยนะ วิณฺณญฺ ปะเร อุปะเวทยยุง
 สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สฺสจฺจัตตา.
 ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
 มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะณฺฐา.
 เย จะ พุเร ะสันติ อะวิพุเร
 สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สฺสจฺจัตตา.
 นาติมฺญญฺเอถะ กัตถะจิ นัง กิณฺณจิ
 นาณญฺจะมฺญญฺสสะ ทุกขะมิจเจยยะ.
 อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
 มานะสัมภะวะเย อะปะริมาณัง.
 มานะสัมภะวะเย อะปิริมาณัง
 อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง.
 สะยาโน วา ยาวตัสสะ วิคะตะมิตฺโธ
 พรหมะเมตัง วิหารัง อิตฺทะมาหุ.
 สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
 นะ หิ ชาตุ กัปปะเสยยัง ปุณะเรตฺติ.

ขันธะปะริตตัง

វិរូប័កខេអិ មេ មេតត័ង មេតត័ង ខេរាបេតេអិ មេ
 ជ័យាប្បុតតេអិ មេ មេតត័ង មេតត័ង ក័ណ្ឌាគៃតះមះកេអិ ចះ.
 ខេបាតះកេអិ មេ មេតត័ង មេតត័ង តិបាតះកេអិ មេ
 ចះតុប្បះតេអិ មេ មេតត័ង មេតត័ង វះអុប្បះតេអិ មេ
 មា ម័ង ខេបាតះកៃ អិងសិ មា ម័ង អិងសិ តិបាតះកៃ
 មា ម័ង ចះតុប្បះតៃ អិងសិ មា ម័ង អិងសិ វះអុប្បះតៃ.
 ស័វវេ ស័ត្តា ស័វវេ បាណា ស័វវេ ភូតា ចះ កេវះតា
 ស័វវេ ភ័ត្តរាអិ ប័ស័ស័ន្តុ មា កិល្យាចិ បាបះមាគះមា.
 ឧប្បះមាណៃ វុត្តតៃ, ឧប្បះមាណៃ ឆ័ម័, ឧប្បះមាណៃ ស័ង្គៃ,
 បះមាណះវ័ន្តាអិ សិរិងសះបាអិ, ខេអិ វិជ្ជិកា សះតះបះតិ ខុណ្ឌា-
 រាអិ សះវះវុ មូសិកា, កះតា មេ រក្ខា កះតា មេ បះរិច្ចតា, បះវិក្ខិ-
 កះម័ន្តុ ភូតាអិ, សៃអ័ង មះណៃ កះកះវះតៃ, មះណៃ ស័ត្តត័ន្តុ
 ស័ម្មាស័ម្មវុត្តតាអ័ង ។

โมระปะริตตัง

ខុតេតះយ័យ្យ័ក្ខុមា ខេកះរាខា
 អះរិស្តសះវ័ណ្ឌណៃ បះឆ្លះវិប្បះភាសៃ.
 ត័ង ត័ង មះម័ស័សាអិ អះរិស្តសះវ័ណ្ឌណ័ង បះឆ្លះវិប្បះភាស័ង
 តះយ័ឃះ កុត្តា វិះអេរុ វិះស័ង.
 យេ វ្រាអះណា វេតះគុ ស័វវះឆ័ម័មេ
 តេ មេ មះណៃ តេ ចះ ម័ង បាសះយ័ន្តុ.
 មះម័ត្តុ វុត្តតាអ័ង មះម័ត្តុ វិវិទិយា
 មះណៃ វិវុត្តតាអ័ង មះណៃ វិវុត្តតិយា.

อิมัง โส ประริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา.

อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีปปะภาโส.

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวีปปะภาสัง
ตยัชชะ กุตตา วิหะเรมุ รัตติง.

เย พราหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ.
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา.

อิมัง โส ประริตตัง กัตวา โมโร วาสะมะกัปปะยิตี ฯ

ธะชัคคะประริตตัง ธะชัคคะสุตตัง

เอวัมเม สุตัง, เอกัง สะมะยัง ภะคะวา, สāvattiyā วิหะระติ,
เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ, อารามะ, ตัตตระ โข ภะคะวา
ภิกขุ อัมมันเตสิ ภิกขะโวติ, ภะทันทะเตติ เต ภิกขุ ภะคะวะโต
ปัจจัสสิสุง, ภะคะวา เอตะทะโวจะ.

ภุตะปูพพัง ภิกขะเว เทवासุระสังคาโม สะมุप्พายุพโห
อะโหสิ. อะถะโข ภิกขะเว สักโก เทวานะมินโท เทเว ตาเวติงเส
อัมมันเตสิ, สะเจ มาริสสา เทวานัง สังคามะคะตานัง อุปปัชเชยยะ
ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, มะเมวะ ตัสมิง สะมะเย
ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, มะมัง หิ โว ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง,
ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส
ปะหิยิสสะติ. โน เจ เม ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, ปะชาปะติสสะ

หิ โว เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลกะยะตัง, ยัมภะวิสสะติ ภะยัง
 วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยิสสะติ. โน เจ ปะ-
 ชาปะติสสะ เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, อะถะ
 ะรุณัสสะ เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, ะรุณัสสะ
 หิ โว เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลกะยะตัง, ยัมภะวิสสะติ
 ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยิสสะติ. โน เจ
 ะรุณัสสะ เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, อะถะ อีสาน-
 ัสสะ เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ, อีสานัสสะ หิ โว
 เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลกะยะตัง, ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา
 ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยิสสะติ.

ตัง โข ปะนะ ภิกขะเว สักกัสสะ วา เทวานะมินทัสสะ
 ะชัคคัง อุลโลกะยะตัง, ปะชาปะติสสะ วา เทวราชัสสะ ะชัคคัง
 อุลโลกะยะตัง, ะรุณัสสะ วา เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโล-
 กะยะตัง, อีสานัสสะ วา เทวราชัสสะ ะชัคคัง อุลโลกะยะตัง,
 ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส
 ปะหิยเยถาปิ โนปิ ปะหิยเยถะ, ตัง กิสสะ เหตุ, สักโก หิ ภิกขะเว
 เทวานะมินโท อะวีตะราโค อะวีตะโทโส อะวีตะโมโห, ภิริ ฉัมภิ
 อุตตราสี ปลายีติ. อะหังญะ โข ภิกขะเว เอวัง ะทามิ, สะเจ
 ตุมหากัง ภิกขะเว อะรัญญะคะตานัง วา รุกขะมูละคะตานัง วา
 สุนฺณาคาระคะตานัง วา, อุปปัชเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา
 โลมะหังโส วา, มะเมวะ ตัสमิง สะมะเย อนุสสะเรยยาถะ, อิติปิ
 โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน
 สุกะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะ-

มะนุสสถานัง พุทโธ ภะคะวาติ, มะมัง หิ โว ภิกขะเว อานุสสะ-
 ระตัง, ยัม ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา,
 โส ปะหิยิสสะติ. โน เจ มัง อานุสสะเรยยาถะ, อะถะ รัมมัง
 อานุสสะเรยยาถะ, สวากขาโต ภะคะวะตา รัมโม, สันทิฏฐิโก
 อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญ-
 ญูหิติ, รัมมัง หิ โว ภิกขะเว อานุสสะระตัง, ยัม ภะวิสสะติ
 ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยิสสะติ, โน เจ
 รัมมัง อานุสสะเรยยาถะ, อะถะ สัมมัง อานุสสะเรยยาถะ, สุปะ-
 ฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อูชุปฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จิตตาริ
 ปุริสะยุดานิ อัญญะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะ-
 สังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิณเนยโย อัญชลีกะระณียะ,
 อะนุตตะรัง ปุณฺณกเขตตัง โลกัสสาติ, สัมมัง หิ โว ภิกขะเว
 อานุสสะระตัง, ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตตัตถัง วา โลมะ-
 หังโส วา, โส ปะหิยิสสะติ. ตัง กิสสะ เหตุ, ตะถาคะโต หิ ภิกขะเว
 อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วีตะราโค วีตะโทโส วีตะโมโห, อะภิรุ
 อัจฉัมภี อะนุตตะราสี อะปลาयीติ. อิทะมะโวจะ ภะคะวา, อิทัง
 วัตวานะ สุคะโต, อะถาปะรัง เอตะทะโวจะ สัตถา.

อรัญญะ รุกขะมูเล วา	สุญญาคาเร วะ ภิกขะโว
อะนุสสะเรถะ สัมพุทฺธัง	ภะยัง ตุมหากะ โน สียา.
โน เจ พุทฺธัง สะเรยยาถะ	โลกะเชฏฐัง นะราสะกัง
อะถะ รัมมัง สะเรยยาถะ	นียยานิกัง สุเทสิตัง.

โน เจ รัมมัง สะเรยยาละ นียยานิกัง สุเทสิตัง
 อะละ สังฆัง สะเรยยาละ ปุณฺณุกเขตตัง อะนุตตะรัง.
 เอวัมพุทฺธัง สะรันตานัง รัมมัง สังฆํญจะ ภิกขะโว
 ภะยัง วา นัมภิตตตัง วา โลมะหังโส นะ เหลสสะตีติ ฯ

อาฏานาฏิยะปะริตตัง

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ	จกฺขุมันตัสสะ สิริมะโต
สิขิสสะปี นะมัตถุ	สัพพะภูตานุกัมปิโน.
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ	นหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ	มาระเสนปปะมัททิโน.
โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ	พราหมะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ	วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ.
อังกีระสัสสะ นะมัตถุ	สักกะปุตตัสสะ สิริมะโต
โย อิมัง รัมมะมะเทเสสิ	สัพพะทุกขาปะนุทะนัง.
เย จาปี นิพพุตา โลเก	ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสุณา	มะหันตา วีตะสาระทา.
หิตัง เทวะมะนุสสานัง	ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
วิชาจะระณะสัมปันนัง	มะหันตัง วีตะสาระทัง.
วิชาจะระณะสัมปันนัง	พุทฺธัง วันทามะ โคตะมันติ
เอเต จัญญะ จะ สัมพุทฺธา	อะเนกะสะตะโกฏเฐโย
สัพเพ พุทฺธา อะสะมะสะมา	สัพเพ พุทฺธา มะหิทธิกา

สัพเพ ทะสะพะลุปเตตา
 สัพเพ เต ปะฏิขานันติ
 สีหะนาทัง นะทันทเตเต
 พรหมะจักกััง ปะวัตเตนติ
 อูเปตา พุทธะธัมเมหิ
 ทวัตติงสะลักกะณูเปตา-
 พยามัปปะภายะ สุปปะภา
 พุทธา สัพพะปัญญโน เอเต
 มหัปปะภา มะหาเตชา
 มะหาการุณิกา ธีรา
 ทีปา นาถา ปติฏฐา จะ
 คะตี พันธู มะหัสสาธา
 สะเทวะกัสสะ โลกัสสะ
 เตสาหัง สिरะสา ปาเท
 ว่าจะสา มะนะสา เจวะ
 สะยะเน อาสะเน ฐาเน
 สะทา สุขะนะ รักขันตุ
 เตหิ ตวัง รักขิโต สันโต
 สัพพะโรคะวินิมุตโต
 สัพพะเวระมะติกกัณโตะ
 สัพพีติโย วิวัชขันตุ
 มา เต ภาวัตวันตะราโย
 อะภิวาตะนะสีลิสสะ

เวสาร์ชเชหุปาคะตา
 อาสะภันฐานะมุตตะมัง.
 ปะริสาสุ วิสาระทา
 โลเก อัปปะฏิวัตติยัง.
 อัญญาระสะหิ นายะกา
 สัตยานุพยัญชนะนาธะรา.
 สัพเพ เต มุนิกุญชะรา
 สัพเพ จีณาสะวา ชินา.
 มะหาปัญญา มะหัปปะลา
 สัพเพส้านัง สุขาวะหา.
 ตาณา เลนา จะ ปาณินัง
 สะระณา จะ หิเตสิโน.
 สัพเพ เอเต ปะรายะนา
 วันทามิ ปุริสุตตะเม.
 วันทาเมเต ตะถาคะเต
 คะมะเน จาปี สัพพะทา.
 พุทธา สันติกะรา ตูวัง
 มุตโต สัพพะภะเยนะ จะ.
 สัพพะสันตาปะวัชชีโต
 นิพพุโต จะ ตูวัง ภาวะ.
 สัพพะโรโค วินัสสะตุ
 สุขี ทีมายุโก ภาวะ.
 นิจัจจ วุฑฒาปะจายิโน

จัตตารอ ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลังฯ

วัฏฏะกะปะริตตัง

อตฺถิ โลเก สีละคุโณ	สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ	สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง.
อาวัชชิตวา ธัมมะพะลัง	สะริตวา ปุพพะเก ชินะ
สัจจะพะละมะวัสสาเย	สัจจะกิริยะมะกาสะหัง.
สันติ ปักขา อะปັตตะนา	สันติ ปาธา อวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา	ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ.
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง	มะหาปัชชะลิโต ลีจี
วัชเชสิ โสพะสะ กะรีสานิ	อุทะกัง ปัตวา ยะถา ลีจี
สัจเจนะ เม สะโม นตฺถิ	เอสา เม สัจจะปาละมีติฯ

อังกุลิมาละปะริตตัง

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาติยา ชาโต, นาภิขานามิ	
สัจฺจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา, เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต	
โหตุ โสตถิ กัปปัสสะ.	
โพชฌังโค สะติสังขาโต	ธัมมานัง วิจะโย ตะธา
วิริยัมปติปัสสทธิ-	โพชฌังคา จะ ตะธาปะเร.
สะมาธูปะกัชะโพชฌังคา	สตัเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา	ภาวิตา พะหุลีกะตา.
สังวัตตันติ อภิญญาเย	นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ	โมกกัลลณันญะจะ กัสสะปัง

กิลานะ ทุกขิตะ ทิสวา
 เต จะ ตัง อะภินันทิตวา
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 เอกะทา รัมมะราชาปี
 จุนทัตถะเรนะ ตัญญูเยวะ
 สัมโมทิตวา จะ อาพาธา
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 ปะหีนา เต จะอาพาธา
 มัคคาหะตะกิลเลสา วะ
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

โพชนังเค สัตตะ เทสะยิ.
 โรคา มุจจิสู ตัง จะเณ
 โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
 เกลัญญูเยนาภิปิพิตโต
 ภาณุปะตวานะ สาทะรัง.
 ตัมहा วุณฺณฐาสิ ฐานะโส
 โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
 ตินณันนัมปิ มะเหลสีนัง
 ปัตตานุปปัตติรัมมะตัง
 โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

เทวะตาอุยโยชนะนาคา

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา
 โสกัปปัตตคตา จะ นิสโสกา
 เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ
 สัพเพ เทวานุโมทันทุ
 ทานัง ทะทันทุ สัทธายะ
 ภาวะนาภิระตา โหนตุ
 สัพเพ พุทธา พระลัปปัตตา
 อระหันตานุญจะ เตเชนะ

ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา
 โหนตุ สัพเพปิ ปาณิน.
 สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
 สัพพะสัมปัตติลิทธิยา.
 สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
 กัจฉันตุ เทวะตา คะตา.
 ปัจเจกานันญจะ ยัง พระลัง
 รักขัง พันธามิ สัพพะโส ฯ

ธัมมะนิยามะสูตรตั้ง

เอวัมเม สุตัง, เอกัง สะมะยัง ภะคะวา, สาวัตถิยัง วิหะระติ,

เซตะวะเน อะนาถะปิณทิกัสสะ, อารามะ, ตัตตระ โข ภะคะวา
ภิกขุ อามันเตสิ ภิกขะโวติ, ภะทันทะติ เต ภิกขุ ภะคะวะโต
ปัจจัสโสสง, ภะคะวา เอตะทะโวจะ.

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา
ตะถาคะตานัง, ฐิตา วะ สาทาคุ ฐัมมัญญฐิตะตา ฐัมมะนิยามะตา,
สัพเพ สังฆารอ อะนิจจาติ. ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุทฺธะติ
อะภิสะเมติ, อะภิสัมพุทฺธิตวา อะภิสะเมตวา อัจจิกขะติ เทเสติ,
ปัญญะเปติ ปญฺญะเปติ, วิะระติ วิระชะติ อุตตานีกะโรติ, สัพเพ
สังฆารอ อะนิจจาติ.

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา
ตะถาคะตานัง, ฐิตา วะ สาทาคุ ฐัมมัญญฐิตะตา ฐัมมะนิยามะตา,
สัพเพ สังฆารอ ทุกขาติ. ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุทฺธะติ อะภิ-
สะเมติ, อะภิสัมพุทฺธิตวา อะภิสะเมตวา อัจจิกขะติ เทเสติ,
ปัญญะเปติ ปญฺญะเปติ, วิะระติ วิระชะติ อุตตานีกะโรติ, สัพเพ
สังฆารอ ทุกขาติ.

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา
ตะถาคะตานัง, ฐิตา วะ สาทาคุ ฐัมมัญญฐิตะตา ฐัมมะนิยามะตา,
สัพเพ ฐัมมา อะนัตตาติ. ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุทฺธะติ อะภิ-
สะเมติ, อะภิสัมพุทฺธิตวา อะภิสะเมตวา อัจจิกขะติ เทเสติ,
ปัญญะเปติ ปญฺญะเปติ, วิะระติ วิระชะติ อุตตานีกะโรติ, สัพเพ
ฐัมมา อะนัตตาติ.

อิทะมะโวจะ ภะคะวา, อัตตะมะนา เต ภิกขุ ภะคะวะโต
ภาสีตัง, อะภินันทุนติ ฯ

ทีลักษณะทีกาถา

สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ	ยะทา ปัญญาเย ปัสสติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข	เอสะ มคโค วิสุทฐิยา.
สัพเพ สังขารา ทุกชาติ	ยะทา ปัญญาเย ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข	เอสะ มคโค วิสุทฐิยา.
สัพเพ รัมมา อะนัตตาติ	ยะทา ปัญญาเย ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข	เอส มัคโค วิสุทฐิยา.
อัปปะกา เต มะนุสเสสุ	เย ชะนา ปาระคามิโน
อะถายัง อิตะรา ปะชา	ตีระเมวานุธาวะติ.
เย จะ โข สัมมะทักขาเต	รัมเม รัมมานุวัตติโน
เต ชะนา ปาระเมสสันติ	มัจจุเชยยัง สุทุตตะรัง.
กัณ्हัง รัมมัง วิปปะหายะ	สุกกัง ภาเวถะ ปันทิโต
โอกา อะโนกะมาคัมมะ	วิเวเก ยัตถ ทูระมัง.
ตัตตราภีระติมิจเจยยะ	หิตวา กาเม อะกิณฺเจะโน
ปะริโยทะเปยยะ อัตตานัง	จิตตักเกลเสหิ ปันทิโต.
เยสัง สัมโพธิยังเคสุ	สัมมา จิตตัง สุภาวิตัง
อาทานะปะฏินิสสัคเค	อะนุปาทายะ เย ระตา
จีณาสะวา ชุติมันโต	เต โลเก ปะรินิพพุตาติ ฯ

ภัทเทกะรัตตะคาถา

อะตีตัง นานวาอะเมยยะ	นัปปะฏิกังเข อะนาอะตัง
ยะทะตีตัมปะหีนันตัง	อัปปัตตัญจะ อะนาอะตัง.
ปัจจุปปันนัญจะ โย รัมมัง	ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ

อะสังหิรัง อะสังกุปปัง	ตั้ง วิทธา มะนุพรุหะเย.
อัสสวะ กิจจะมาตูปัง	โก ชัญญา มะระณัง สุเว
น หิ โน สังกะรันเตนะ	มะหาเสเนนะ มัจจุณา.
เอวัง วิหาริมาทาปิง	อะโหรัตตะมะตันทิตัง
ตั้ง เว ภัทเทกะรัตโตติ	สันโต อาจิกขะเต มุนีติ ฯ

ติอุทานะคาถา

ยะทา หะเว ปาตุกะวันติ รัมมา
 อาตาปีโน ฌายะโต พราหมะณัสสะ
 อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
 ยะโต ปะชานาติ สะเหตุรัมมัง.
 ยะทา หะเว ปาตุกะวันติ รัมมา
 อาตาปีโน ฌายะโต พราหมะณัสสะ
 อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
 ยะโต ขะยัง ปัจจะยานัง อะเวทิต.
 ยะทา หะเว ปาตุกะวันติ รัมมา
 อาตาปีโน ฌายะโต พราหมะณัสสะ
 วิฐุปะยัง ติฏฐะติ มาระเสนัง
 สุโร วะ โอภาสะยะมันตะลิกขันติ ฯ

อะวิชชา

อะวิชชาปัจจะยา สังขารา, สังขาระปัจจะยา วิญญูณัง,
 วิญญูณะปัจจะยา นามะรูปัง, นามะรูปะปัจจะยา สะพายะตะนัง,
 สะพายะตะนะปัจจะยา ผัสโส, ผัสสะปัจจะยา เวทะนา, เวทะ-

นาปัจจะยา ตัณหา, ตัณหาปัจจะยา อุปาทานัง, อุปาทานะปัจจะยา
 ภาโว, ภาวะปัจจะยา ขาติ, ขาติปัจจะยา ชะรามะระณัง โสกะ-
 ประริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา สัมภะวันติ, เอวะเมตัสสะ
 เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ, สะมุทะโย โหติ.

อะวิชชาเยตเววะ อะเสสะวิราคะนิโรธา สังขาระนิโรโธ,
 สังขาระนิโรธา วิญญาณะนิโรโธ, วิญญาณะนิโรธา นามะรูปะ-
 นิโรโธ, นามะรูปะนิโรธา สะพะยะตะนะนิโรโธ, สะพะยะตะ-
 นะนิโรธา ผัสสะนิโรโธ, ผัสสะนิโรธา เวทนานิโรโธ, เวทนานิ-
 โรธา ตัณหานิโรโธ, ตัณหานิโรธา อุปาทานะนิโรโธ, อุปาทานะ-
 นิโรธา ภาวะนิโรโธ, ภาวะนิโรธา ขาตินิโรโธ, ขาตินิโรธา ชะรา-
 มะระณัง โสกะประริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา นิรุชฌันติ,
 เอวะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ, นิโรโธ โหติ ฯ

ถวายเป็นพระ

๑. พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
 ครีเมชะลัง อุทิตะโอมระสะเสนะมารัง
 ทานาภิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.
๒. มาราคิเรกะมะภियุชฌิตะสัพพะรัตติง
 โมรัมปะนาพะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
 ขันตีสุทนต์ะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.
๓. นาพาคิริง กะชะวะรัง อติมัตตะภูตัง

ทาวักคิจักกะมะสะนีวะ สุทธารุณันตัง
 เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

๔. อุกขิตตะขัคกะมะติหัตถะสุทธารุณันตัง
 ธาวันติโยชะนะปะถังคูลิมาละวันตัง
 อิทธีภิสังชะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

๕. กัตวานะ กัณฐะมูทะรัง อิวะ กัปปณียา
 จิณฺญายะ ทุณฺณฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัจเฌ
 สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

๖. สัจจัง วิहाยะ มะตีสัจจะกะวาทะเกตุง
 วาทาภิโรปีตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

๗. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
 ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฐปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

๘. ทุกคาหะทีฏฐิภุชะเคนะ สุตฺถัสสะหัตถัง
 พรหมัง วิสุททธิขุติมิททธิพะกาภิธานัง
 ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะะตุ เต ชะยะมังคะลักัง.

เอตาปี พุทธะชะยะมังคะละอัญญะคาถา
 โย วาจะโนทินะทีเน สะระเต มะตันที
 หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิกะเมยยะ นะโร สะปัญโญ.

มะหาการุณิโก นาโถ
 ปุเรตวา ปาระมี สัพพา
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 ชะยันโต โพธิยา มูเล
 เอวัง ตวัง วิชะโย โหหิ
 อะปะราชิตะปัลลังเก
 อะภิสสเก สัพพะพุทธานัง
 สุนักขัตตัง สุขังคัลลัง
 สุขะโณ สุขุหุตโต จะ
 ปะทักขิณัง กายะกัมมัง
 ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง
 ปะทักขิณานิ กัตวานะ

หิตายะ สัพพะปาณินัง
 ปัตโต สัม โพธิมุตตะมัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.
 สักยานัง นันทิวัฑฒะโน
 ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
 สีเส ปะฐะวีโปกชะเร
 อัคคัปปัตโต ปะโมหะติ
 สุขะภาตัง สุขุณฺณฐิตัง
 สุขิณฺฐัง พรหมะจาริสุ
 วาจา กัมมัง ปะทักขิณัง
 ปะณิธี เต ปะทักขิณา
 ละภันตัตถะ ปะทักขิณะ.

อนุโมทนาวิธี

ยะถา วาริระหา ปุรา
 เอวะเมวะ อิตโต ทินนัง
 อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง
 สัพเพ ปุเรนตุ สังกัปปา

ปะริปุเรนติ สาคะรัง
 เปตานัง อุปะกัปปะติ.
 จิปปะเมวะ สะมิชณะตุ
 จันโท ปันณะระโส ยะถา
 มะณิ โชติระโส ยะถา.

(รับพร้อมกัน)

สัพพีติโย วิวัชขันตุ	สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภะวัตวันตะราโย	สุจี ทีฆายุกโก ภะวะ.
สัพพีติโย วิวัชขันตุ	สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภะวัตวันตะราโย	สุจี ทีฆายุกโก ภะวะ.
สัพพีติโย วิวัชขันตุ	สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภะวัตวันตะราโย	สุจี ทีฆายุกโก ภะวะ.
อะภิวาทะนะสึลิสสะ	นิจัง วุฑฒาปะจาโยโน
จัตตาโร รัมมา วัฑฒันติ	อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง ฯ

เกณียานุโมทนาคาถา

อัคริหุตตัง มุขา ยัญญู	สาวิตติ ฉันทะโส มุขัง
ราชา มุขัง มะนุสสานัง	นะทีนัง สาคะโร มุขัง.
นักขัตตานัง มุขัง จันโท	อาทิจโจ ตะปะตัง มุขัง
ปฺญญะมากังขะมานานัง	สังโฆ เว ยะชะตัง มุขัง.
ภะณิสสามะมะยัง คาถา	กาละทานัปปะทีปิกา
เอตา สุณันตุ สักกัจจัง	ห่ายะกา ปฺญญะกามิโน ฯ

กาลทานสูตรคาถา

กาเล ทะทันทิ สะปฺญญู	วะทัญญู วีตะมัจฉะรา
กาเลนะ ทินนัง อะริเยสุ	อุชฺฐเตสุ ตาทิสฺสุ.
วิปปะสันนะมะนา ตัสสะ	วิปฺปลา โหติ ทักขิณา
เย ตัตถะ อะนุโมทันทิ	เวยยาวัจจัง กะโรนติ วา.

นะ เตนะ ทักขิณา โอนา เตปิ ปุณฺณสฺส ภาคิโน
 ตัสมา ทะเท อปฺปะภูวานะจิตโต ยัตถะ ทินนัง มะหฺปปะลัง
 ปุณฺณานิ ปะระโลกัสมิง ปตฺติฏฺฐา โหนติ ปาณินันติ ฯ

วิหารทานคาถา

สีตัง อุณ्हัง ปะภูหันทิ	ตะโต วาพะมิกานิ จะ
สิริงสะเป จะ มะกะเส	สิสิเร จาปิ วุณฺณิโย.
ตะโต วาตาตะโป โหมโร	สฺสชฺชาโต ปะภูหฺญะณฺติ
เลณฺตถฺญะจะ สุขฺตถฺญะจะ	ณายิตุง จะ วิปัสสิตุง.
วิหาระทานัง สัมมัสส	อัครัง พุทฺเธหิ วัณฺณิตัง
ตัสมา หิ ปันฺนํโต โปโส	สम्मปัสสัง อตฺถะมัตตะโน.
วิหาเร การะเย รัมเม	วาสะเยตถะ พะหุสสุเต
เตสัง อันนํญะจะ ปานํญะจะ	วัตถะเสนาสะนานิ จะ.
ทะเทยยะ อุชฺฌุเตสุ	วิปะสันเนนะ เจตะสา
เต ตัสสะ รัมมัง เทเสนติ	สัพพะทุกขาปะนุทะนัง
ยัง โส รัมมะมิธฺญะญะ	ปะรินิพาตยะนาสะโวติ ฯ

เทวตาสีสสทักขิณานุโมทนาคาถา

ยัสมิง ปะเทเส กัปปเปติ	วาสัง ปันฺนํติชะชาติโย
สีละวันเตตถะ โภเชตวา	สฺสญฺญะเต พรหมะจาริโน.
ยา ตัตถะ เทวะตา อาสุง	ตาสัง ทักขิณะมาทิสะ
ตา ปุชิตา ปุชะยันติ	มานิตา มานะยันติ นัง.

ตะโต นัง อะนุกัมปันติ มาตา ปุตตัง วะ โอระสัถ
 เทวะตานุกัมปิโต โปโส สะทา ภัทธานิ ปัสสະติ.

เทวตาภิสิมมันตนคาถา

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานิ วะ อันตะลิกเข
 สัพเพ วะ ภูตา สุขะนา ภะวันตุ
 อะโถปิ สักกัจจะ สุขันตุ ภาสิตัง.
 สุขาสิตัง กิณฺณิปี โว ภะณมุ
 ปุณฺณเณ สะตุปปาทะกะรัง อะปาปัง
 รัมมุปะเทสัถ อะนุการะกานัง
 ตัสมา หิ ภูตานิ สะเมนตุ สัพเพ.
 เมตตัง กะโรธะ มานุสิยา ปะชาเย
 ภูเตสุ พาวพหัง กะตะภัตติกายะ
 ทิवा จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
 ปัจโจปะการัง อะภิกังขะมานา
 เต โข มะนุสสา ตะนุกานุกาวา
 ภูตา วิเสเสนะ มะหิทธิกา จะ
 อะทิสสะมานา มะนุเชหิ ญاتا
 ตัสมา หิ เน รักษะธะ อัมปะมัตตา ฯ

อัครปปสาทสูตรคาถา

อัคระโต เว ปะสันนानัง	อัครัง รัมมัง วิชานะตัง
อัคระ พุทธะ ปะสันนानัง	ทักขิณียะเย อะนุตตะเร.
อัคระ รัมเม ปะสันนानัง	วิราฎุปะสะเม สุขะ
อัคระ สังฆะ ปะสันนानัง	ปุณฺณุกเขตเต อะนุตตะเร.
อัครัสสิมิง ทานัง ทะทะตัง	อัครัง ปุณฺณัง ปวัตตะติ
อัครัง อายุ จะ วัณโณ จะ	ยะโส กิตติ สุขัง พะลัง.
อัครัสสะ ทาตา เมธาวิ	อัคระรัมมะสะมาหิโต
เทวะภูโต มะนุสโส วา	อัครปปัตโต ปะโมหะตีติ ฯ

โกชนทานานุโมทนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร	วัณณะโท ปะฏิภาณะโท
สุขัสสะ ทาตา เมธาวิ	สุขัง โส อะธิกัจจะติ.
อายุง ทัตถะ พะลัง วัณณัง	สุขัญจะ ปะฏิภาณะโท
ทีมาญ ยะสะวา โหติ	ยัตถะ ยัตถุปะปัชชะตีติ ฯ

อาทียสูตรคาถา

ภุตตา โภคา ภะฆา ภัจจา	วิติณณา อาปะทาสุ เม
อุทธัคคา ทักขิณา ทินนา	อะโถ ปญฺจะ พะลี กะตา.
อุปัฏฐิตา สีละวันโต	สัณฺณะตา พรหมะจาริโน
ยะทัตถัง โภคะมิจเจยยะ	ปณฺทิตโต ฆะระมาวะลัง.
โส เม อตฺโถ อุณฺอุปปัตโต	กะตัง อะนนะนุตาปิยัง

เอตัง อะนุสสะรัง มัจโจ อะริยะธัมเม จูโต นะโร.
อิธะวะ นัง ปะสังสันติ เปจจะ ลักเค ปะโมทะตีติ ฯ

ติโรกฐทกัณทสุตตคาถา (ย่อ)

อะทาสี เม อกาสิ เม ญาคิมิตตา สะขา จะ เม
เปตานัง ทักขิณัง ทักขา ปุพเพ กะตะมะนุสสะรัง.
นะ หิ รุณณัง วา โสโก วา ยา วัณฺณยา ปะริเทวะนา
นะ ตัง เปตานะมัตถายะ เอวัง ติฏฐันติ ญาคะโย.
อัยฺยจะ โข ทักขิณา ทินนา สังฆัมหิ สุปะติฏฐิตา
ทิมะรัตตัง หิตายัสสะ ฐานะโส อุปะกัปปะติ.

โส ญาคิธัมโม จะ อะยัง นิทฺถลิตโต

เปตานะ ปุชา จะ กะตา อุพารา

พะลัณฺจะ ภิกขุณะมะนุปปะทินนัง

ตุมเมหิ ปุณฺณัง ปะสุตัง อะนัปปะกัณฺติ ฯ

มงคลจกกวาฬน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะ-
สังฆานุภาเวนะ พุทฺธระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง
ติณณัง ระตะนानัง อานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะธัมมกัณ-
ธานุภาเวนะ ปิณฺณะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ
สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต อันตะรายา สัพเพ
เต อุปัททวะวา สัพเพ เต ทุนนิมิตตา สัพเพ เต อะวะมังคะลา
วินัสสันตุ. อายุวาทมะโก ฐานะวาทมะโก ลีริวาทมะโก ยะสะ-

วาทะโก พะละวาทะโก วัณณะวาทะโก สุขะวาทะโก โหตุ
สัพพะทา.

ทุกขะโรคะภะยา เวรา
อะเนกา อันทะรายาปี
ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง
สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ
สะตะวัสสา จะ อายุ จะ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะพุทธานุภาวนะ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะธัมมานุภาวนะ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะสังฆานุภาวนะ

โสกา สัตตุ จุปัททะวา
วินัสสันตุ จะ เตชะสา.
โสตถิ ภาคยัง สุขัง พะลัง
โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะ วา
ชีวิสิทธิ ภะวันตุ เต.
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต ๑

